

TRUMANAS SKELBIA KOVA NESĄŽININGUMUI

Vengrijos ministeris Washingtone prisipažinimo vaistų specialistas

WASHINGTONAS, D. C. — Dr. Emil Weil, dabartinis Vengrijos ministeris Washingtone, švirkštė kardinolui Mindszenty prisipažinimo, valią paralyžuojančių vaistų — aktedroną — per komunistų teismą Budapešte, tvirtina žinomas komentatorius Drew Pearson.

Dr. Weil, senas komunistų partijos narys ir politinis kalnys, pasidarė dideliu žmogum, raudonajai armijai okupavus Vengriją karui baigiantis.

Jis buvo paskirtas medicinos rūmų direktorium, jis sprendė kitų gydytojų elgesį nacių laikais, jis buvo Maskvos neoficialiojo patikėtinio "ministerio pirmininko" Rakosi paskirtas, sutvarkyti kardinolui Mindszenty, norint jį paniekinti ir nu-teisti kaip nacių bendradarbi.

Iš pradžių kardinolas tvirtai laikėsi per nesiliaujančius tardymus, kurių vienas užtruko 82 valandas be pertraukos. Kardinolas nebuvo nei mušamas, nei kankinamas. Bet jis buvo baisiai sukrėstas, parodžius jam kraujuose paplūdusį savo buvusį sekretorių Andryw Zakar. Nuo baisių tortūrų Zakar atrodė lyg išėjęs iš proto.

Mindszenty tai pamatęs apalpo. Tada dr. Weil, pagal numatytą planą, išvirkštė jam aktedroną, tu pačių vaistų, kurie pirmą kartą "prisipažinimo" tikslams buvo sėkmingai bolševikų išbandyti 1937 metais, Maskvoj teisiant buvusius politbiuro narius ir aukštuosius karriškū.

Atsigavęs kardinolas Mindszenty kalbėjo, ką komunistų teismas norėjo ir prisipažino, kuo buvo be pagrindo kaltinamas.

Dr. Weil už savo nuopelnus buvo pervestas į diplomatus ir paskirtas ministriu į Washing-toną.

Anglijai numatyta \$1 bil. pagalbos

WASHINGTONAS, D. C. — Laukiant Churchill pasirodant Washingtone, atsakingieji vyriausybės pareigūnai svarsto jau žinomus anglų reikalavimus, ir esą sutikę duoti \$1 bil. pagalbos.

Šią sumą vyriausybė gali suteikti be specialaus Kongreso leidimo. Savitarpinės pagalbos akte yra Kongreso numatyta \$3 bil. ūkiniai paramai. Kita suma, \$700 mil., yra numatyta atskirame gynybos reikalais nutarime.

Sovietai vilioja pabėgėlius

KOPENHAGA, Danija. — Sovietų Sąjungos įstaigos vis dar nesiliauja viliojusios antikomunistinių pabėgėlių grįžti į "žemiškąjį rojų".

Tuo tikslu viename pabėgėlių stovykloje Danijoje sovietų pasiuntinys rodė filmą, kaip gražiai gyvena žmonės komunistų šalyse, ir koks žiaurus gyvenimas laukias tų, kurie mano emigruoti į Ameriką.

Filmą žiūrėjo 5 vaikai. Rodymas atsiėjo pasiuntinybei \$362.

Mirė M. Litvinov

MASKVA. — Buvęs Sovietų Sąjungos užsienio reikalų komisaras Maksim Litvinov mirė, sulaukęs 75 metų amžiaus.

Nuo 1929 iki 1939 m. Litvinovas buvo Kremliaus komisaras užsienio reikalams. Nuduodamas vakarų darugą, Litvinovas daug prisidėjo prie tokių sovietų diplomatinių laimėjimų, kaip Amerikos—Rusijos santykių užmezgimas 1933 m., išrinkimas į Tautų Sąjungos tarybą, sudarymas įspūdžio, kad Sovietų Sąjunga yra sužmonėjusi ir sudemokratėjusi.

Stalinui nutarus padraugauti su Hitleriu, Litvinovas, kaip žydas nebuvo tinkamas asmuo derėtis su Ribbentropu ir paečiu Hitleriu, ir buvo pakeistas Molotovu.

Kai 1941 metais Sovietų Sąjungai, Hitlerio užpultai, reikėjo ieškoti draugystės Amerikoje, Stalinas paskyrė Litvinovą ambasadorium į Washingtoną, kur jis išbuvo iki 1943 metų.

Paskutiniiais laikais Litvinovas buvo kaip ir dingęs iš viešojo politinio gyvenimo. Litvinovas yra vienas nedaugelio senųjų komunistų, Lenino draugų, mirusių natūralia mirtim.

Dingę britai esą Čekoslovakijoje

LONDONAS. — Britų diplomatai, kurie paslaptinomis aplinkybėmis dingo iš savo įstai-gų Londone perait vasara, atsiuntė Kalėdų proga sveikinimus savo šeimoms.

Diplomatai, MacLean ir Burgess, išsiuntę savo sveikinimus iš mažo miestelio, esančio netoli Prahos. Apie tai sužinojusi per pagrindinio kanalus prancūzų policija ir painformavusi anglus, rašo London Daily Herald.

Dėl diplomatų dingimo ligi šiai dienai galvojama, jog jie savo noru pabėgė į anapus geležinės uždangos. Bet buvo spėjimų, kad jie galėję būti pagrobti Kominformo agentų ir slaptai išgabenti iš laisvojo pasaulio.

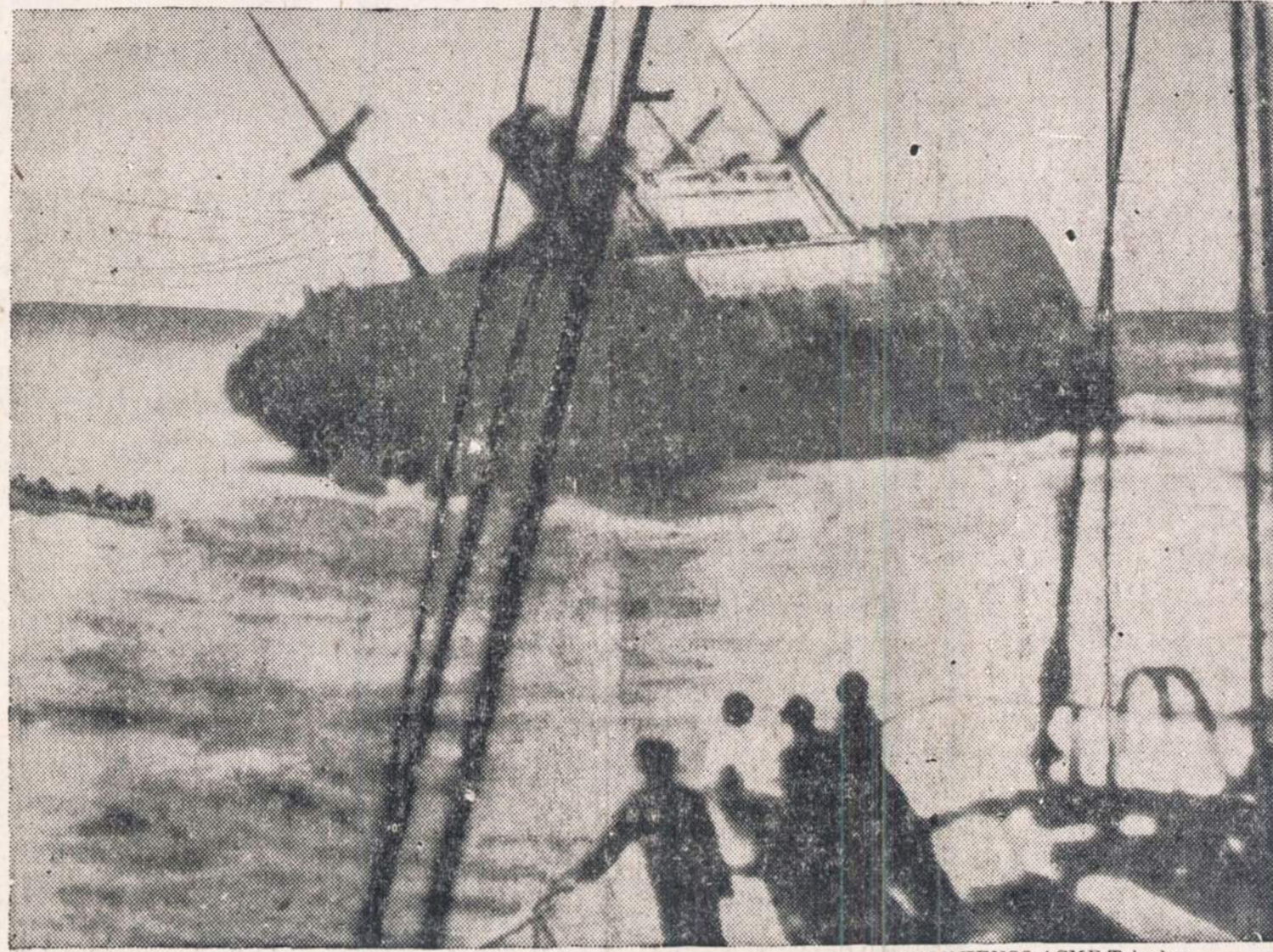
Suomija ruošiasi sporto olimpiadai

TIKISI DAUG LAIMĖT IR GERAI UZDIRBT.

HELSINKIS, Suomija. — Šiais metais liepos mėnesį Helsinky įvyks pasaulinė sporto olimpiada. Taisomos krantinės, gilinamas uostas didesniems laivams, perkami iš Amerikos naudoti automobiliai sustiprinti "taxi" susisiekimą, pastatytas naujas — ištaigingas viebutis "Palace" ir statomas ištisas olimpinis miestelis.

Suomija, su džiaugsmu sutikusi būti 15. olimpiados šeimininkė, privalo pirmiausia priimti ir įkurdinti apie 8000 sportininkų iš 75 valstybių. (Olimpiadų pirmą kartą dalyvaus ir Sovietų S-ga). Ji ruošiasi be to priimti žiūrovų iš viso pasaulio. Spėjama, kad į olimpiadą suplauks apie 100,000 žmonių iš užsienio.

Suomija tikisi aplamai gerų ir pelningų turistinių įplaukų šiais olimpiniais metais.

Arion laivo igula stebi laivuką, kuris plaukia Flying Enterprise laivo igulą gelbėti. Nepaprastai smarkios audros Flying Enterprise buvo pusėtinai apdaužytas. Laivo kapitonas Henrik Kurt Carlsen atsaisko laivą apleisti. Sugadintas laivas yra apie 250 mylių nuo Airijos.

Vyras su 8 žmonom

MESA, Ariz. — Mormonų (dabar vadinasi Latter Day Saints) vysk. Wendel A. Davis prieš šešias moteris, kurios religiniais motyvais ištekėjusios už to paties vyro, George Meril Dutson. Pastarasis, kuriam keliama byla už poligami-ją (daugpatystę) yra policijos paieškomas.

Jo šešios žmonos. Anna 33 metų, Arline, 48, Hilda, 46, Sarah, Hazel, 55, ir Laura, 44 m., laikomos Phoenix ir Mesa kalėjime.

Vyskupas sako, jis susidomėję šiuo klausimu 1948 metais, kai Dutson atvyko į šią vietą gyventi su trimis žmonomis ir 19 vaikų, kurie visi vadino Dutsoną savo tėvu. Jis sako, kad Dutson dar turįs dvi žmonas kitose vietose, vieną Salt Lake City ir kitą Rock Spring, Wyo. Kai vyskupas prieš porą metų kalbėjosi su Dutsonu dėl jo šitokio elgesio, jis jam aiškino, jog pagal jo religinius įsitikinimus, jis kaip mormonas, galįs vesti tiek žmonių, kiek jis nori.

Prieš keletą metų yra buvę daugiau areštų dėl mormonų poligamijos, prieštaraujančios Amerikos civiliniams įstatymams. Mormonų bažnyčia, persiorganizavusi į LDS (Latter Days Saints Church), emė braukt iš savo bendruomenės narius už daugpatystę.

Vyskupas Davis sako, jis buvo priverstas iškelti prieš Dudson bylą, patyrus, kad jis ruošiasi vesti dar vieną moterį.

Dvasiški pamokslai ispanų darbininkams

MADRIDAS, Ispanija. — Valencijos arkivyskupas Marcelino Olaechea guodžias katalikų akcijos žurnale "Ecclesia" blo-ga ispanų darbininkų morale, ypač meilės dalykuose.

"Žiūrėti iš seksualinės pusės, mūsų darbininkai yra nemorališki", rašo arkivyskupas. "Viengungiai nenori vesti, o vedę žiūri į savo žmonas kaip malonumų pusės, ir stengiasi kiek galint išvengti vaikų."

Arkivyskupas toliau pastebi, kad darbininkai mieliau kalba apie moteris ir meilės dalykus negu apie politiką, sociologiją ir ekonomiką.

Vėliausios žinios

—Dingęs Arizonos kalnuose keleivinis lėktuvas su West Point kadetais ir kitais keleiviais, buvo rastas nukritęs ir sudužęs sunkiai prieinamoje kalnuotoj vietovėj. 19 kadetų ir 9 kiti keleiviai užsimušė.

—Apleistas Atlante, 300 mylių nuo Anglijos, Amerikos prekinis laivas "Flying Enterprise" vis dar laikosi ant vandens, nežiūrint 60 laipsnių pasvirimo. Laive yra likęs tik jo kapitonas, Kurt Carlsen, kuris tiki išsilaikyti iki pagalbos atėjimo.

—Vokiečių evangelikų bažnyčios galva Martin Niemoeller atskrido į Maskvą pas ortodoksu patriarchą Aleksį.

—Užsienio valstybėm remti fondo valdytojo pavaduotojas Paul Porter praneša, kad iš Savitarpinės pagalbos akto biudžeto yra numatyta Ispanijai \$100 mil.

—Ameriką pasiėkė pirmi laiskai karo belaisvių, patekusių Korejoj ir komunistų rankas. Pasikeitimas laiškais buvo susitarta prieš Kalėdas paliaubų delegacijos pasitarimuose.

—Jugoslavijos teismas nuteisė mirties bausme du Bulgarijos šnipus, kitus 13 — įvairiomis kalėjimo bausmėmis.

—Los Angeles trečiadienį temperatūra nukrito iki 35 laipsnių. Tokią šaltą žiemą Kalifornija nėra turėjusi 1907 metais.

—Prezidentas Trumanas pareiškė, kad jis už mėnesio laiko pasisakys, ką jis mano apie kandidatavimą per ateinančius prezidento rinkimus.

—Suomija sumokėjo Sovietų Sąjungai karo reparacijų 96% iš nustatytos \$266 milijonų sumos.

—JAV oro štabo viršininkas Vandenberg sako, Sovietų oro jėgos gresia pasauliniu karu, kurio galima išvengti keleriopai padidinus Amerikos aviacijos jėgas.

—Trys komunistų kareiviai Korejoj, būdami priversti pasiduoti ir nelaisvę, susisprogdino save rankinėm granatom. Yra ir daugiau pavyzdžių, rodančių, kad komunistai mieliau nusižudo, negu pasiduoda ir nelaisvę.

McCarthy teroras

WASHINGTONAS, D. C. — Buvęs Wisconsinso gubernatorių Philip LaFollette guodėsi, kad sen. McCarthy, Hitlerio ir Mussolinio pavyzdžiu, terorizuoja padoriausius vyriausybės tarnautojus, nepagrįstai kaltindamas juos komunistais.

La Folette ir McCarthy ginčijosi specialioj suruoštoj televizijos programoj. Programos tikslas buvo išaiškinti, ar McCarthy padėjo ar pakenkė kovojant su komunizmu?

LaFollette pasakojo, kad per 1946 metų rinkimus McCarthy naudojosi komunistų parama, nes komunistam buvo naudingiau, kad į senatą būtų išrinktas respublikonas McCarthy, negu demokratas LaFollette.

LaFollette mano, kad Trumanas ir buv. vyriausiasis valstybės gynėjas Clark padarė tuščią vietą, nesiryždami patikrinti komunistų infiltracijos valdininkų tarpe, ir kad šią tuščią vietą (vakumą) užėmė McCarthy.

McCarthy aiškino, kad jis savo kalbomis ir kaltinimais vis tik priverstęs ne vieną valdininką apleisti turėtą aukštą vietą.

Švedijoj 240 dienraščių

STOCKHOLMAS, švedija. — AB Tidningsstatistik skelbia, kad 1951 metais švedijoj buvo 240 dienraščių ir 3,474,700 skaitytojų (maždaug kas antras žmogus).

Pagal politines pakraipas dienraščiai pasiskirstę šitaip: liaudies partijos (liberalų) 63 laikraščiai ir 1,689,100 skaitytojų (48%), dešiniųjų (konservatorių) 80 laikraščių su 785,600 skaitytojų, socialdemokratų 36 dienraščiai su 608,300 skaitytojų, ūkininkų sąjungos 18 dienraščių, 145,000 skaitytojai ir komunistų 8 dienraščiai su 65,600 skaitytojų.

Atominio fabriko statyba tęsiama

PADUCAH, Ky. — Statybos unijos vadovybė (AFL) praneša, kad streikavę 15,000 darbininkų grįžta prie darbo ir tęs milžiniško, \$500,000,000 vertės atominio fabriko statybą toliau.

BUS PERTVARKYTA FEDERALINIŲ MOKESČIŲ-PRIEŽIŪROS SISTEMA

Sukčiams ir kyšininkams gresia didesnės bausmės

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Trumanas praleidžia ilgas darbo dienas, kad iki naujos Kongreso sesijos paruoštų, be biudžeto, visą eilę naujų įstatymų pasiūlymų, tarp jų užkirsti kelią korupcijai ir papirkinėjimams.

JA sutinka paleisti visus komunistų karo belaisvius

PANMUNJON, Koreja. — Anksčiau JT paliaubų delegacija reikalavo keičiantis karo belaisviais laikytis dėsnio "žmogus už žmogų", kas būtų reiškę, kad JT būtų paleidusios tik 11,559 komunistų karo belaisvių. Nes pagal vėliau pristatytus sąrašus, komunistai tvirtina daugiau JT belaisvių neturį.

Trečiadienio posėdy JT atstovas sutiko su ankstyvesniu komunistų reikalavimu pasikeisti visais belaisviais. Bet užtat reikalauja, kad komunistai paleistų 50,000-70,000 Pietų Korėjos belaisvių, kurie nelaikomi belaisviais, bet yra pervesti į komunistų kariuomenės eiles.

DP problema

Be to JT atstovas reikalavo pasikeisti civiliais internuotais belaisviais, laikomais abiejose kovojančiose pusėse.

Komunistų atstovai pažadėjo naująjį pasiūlymą pirma apsvaistyti savo tarpe, ir duoti per kitą posėdį atsakymą.

Paliaubų delegacija svarstydama pasikeitimą civiliais sumintaisiais ir pabėgusiais, susiduria su problemomis, panašiomis su DP bėdomis Europoj po paskutinio karo.

Pasikeistų tik belaisviams norint

JT atstovas pasiūlė komunistams pasinaudoti Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus atstovų tarpininkavimu, daboiant, kad niekas iš civilių pabėgėlių abiejose pusėse nebūtų grąžintas prieš jo valią, kaip tai buvo praktikuojama Europoj.

Taip pat ir karo belaisviai, kurie nori pasilikti priešų pusėj, galės tai padaryti. Tačiau JT reikalauja garantuoti, kad tokie jokiame atities konflikte Korejoj nebedalyvautų kariuomenės eilėse.

Anglijoj iškasta 6 mil. tonų daugiau anglies

LONDONAS. — Nacionalizuotose anglies kasyklose Anglijoj peraitais metais buvo iškasta 220 milijonai tonų anglies.

Palyginus su priešpaskutiniiais metais, tas reiškia gamybos padidėjimą 6 milijonais tonų.

—Į Iraną atvyko Pasaulinio banko atstovai, turį tikslo ištirti paskolos davimo sąlygas Irano žibalo pramonei palaikyti. Karo štabo viršininkai išpėję Mossadegh, kad Iranui reikštų tikrą katastrofą, jeigu vyriausybė iš tikrųjų pareikalautų Amerikos karinę misiją apleisti kraštą, norint pasirodyti neutraliai prieš Sovietų Sąjungą.

Prezidento paruoštame plane kovai su nusikaltimais numatyta panaikinti 64 federalinių mokesčių rinkėjų įstaigos. Projektas bus pateiktas Kongresui, ir neabejojama, kad jis bus priimtas.

Visus federalinių mokesčių reikalus prezidentas yra numatęs sutelkti į 25 apygardas, kurioms vadovaus civilinės tarnybos išrinkti patikimi ir atsakingi mokesčių apygardų komisarai.

Tiktai pati centrinė vyriausybės mokesčių įstaiga (komisariatas) priklausys tiesiogiai prezidentui, kuris skirs pats šios įstaigos viršininką.

Prezidentas Trumanas, supažindindamas visuomenę su savo planais, pastebėjo, kad jų tikslas yra užtikrinti garbingą, sąžiningą elgesį, vykdant valstybinius uždavinius.

Paskutinių laukų daugiausia korupcijos skandalų kaip tik pasireiškė tarp sritinių federalinių mokesčių kolektojų. Net vyriausio valstybės gynėjo padėjėjas federalinių mokesčių reikalams, Claude, buvo su-sektas nesvariai uždariavęs su mokesčių nemokančiais verslininkais ir atteistas už tai iš atsakingosios vietos.

Vakar iš Baltųjų Rūmų buvo pranešta, jog prezidentas Trumanas, pasitaręs su izdo departamento sekretorium Snyder, atleido 53 mokesčių valdininkus.

Federalinių mokesčių vy. komisaras Dunlop sako, kad peraitais metais dėl nesąžiningumo buvo atleisti arba priversti pasitraukti 166 valdininkai.

Prašo JT narius daugiau paramos Korėjos karui

PARYZIUS. — Amerikos atstovai kreipėsi į visus Jungtinių Tautų Organizacijos narius, prašydami daugiau prisidėti prie Korėjos karo naštos.

Benjamin Cohen, Amerikos atstovas, kalbėjo politiniame komitete apie pastangas įgyvendinti taiką Korėjoj. Bet jeigu šios pastangos nueity niekais, JT teks sutelkti jėgas komunistų agresijai sutriuškinti, nežiūrint ar tai būtų Korėja, ar ji pasireikštų kitose pasaulio vietose.

Moteris komunistų bombonešy Korėjoj

TOKIJAS. — Iš Kinijos radijo Peipinge buvo nugarstas pranešimas, apie moterį lakūnę, vadovavusią bombonešiu, puolant Inehono uostą Korėjoj.

Tae Son Hi nei vienos bombos neprametusį pro šalį (ar gali būti kitaip komunistiniame pranešime?). Jai apleidžiant bombarduotą vietą, prieš sandleliai skendę jūrų liepsnoj.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Lietuvių Kalbos Draugijos susirinkimas

Lietuvių Kalbos Draugijos Chicago skyrius susaukė savo susirinkimą gruodžio 29 d. Hollywoodo salėje, 2417 W. 43 d. St.

Svarbiausias susirinkimo uždavinys buvo pasidalyti mintimis tema "Nutautimas ir kalba", kuria pranešimą skaitė mkt. lituanistas I. Serapinas. Jis pabrėžė, kad kalba esąs svarbiausias tautybės pažymys, ir jos pametimas žmogų atitraukia iš tautos narių tarpo. Kalbos netekimui ypač padedanti mišri šeimai, nepakankama vaikų priežiūra iš tėvų pusės, tėvų neigiamas gimtojo krašto vaizdavimas vaikų akyse, Lietuvių padarytos pažangos nepažinimas ir t. t.

Dalyvavusieji diskusijoje pabrėžė daugelio senųjų lietuvių laikomų mokyklų neigiamą nusistatymą lietuvių kalbos požiūriu. Bet ypatingai buvo nurodyta skaudžių naujų faktų, kad kai kurie naujieji ateiviai atsisako beleisti savo vaikus į lietuvių kalbos pamokas. Tų atsisakančiųjų čia, Chicagoje, esą ne vien mažiau tepamokytų tarpe.

Taip pat buvo pasitarta dėl lietuvių kalbos radijo paskaitų organizavimo. Susirinkusieji atkreipė dėmesį, kad nors kai kurios lietuviškosios radijo stotys ir turinčios geriau lietuviškai mokančių pranešėjų bei paskaitininkų, vis dėlto būtų pageidaujama, kad jie labiau vengtu barbarizmų ir svetimybų, kur jos iš tikrųjų yra labai lengvai išvengiamos (pvz. vartojama "United Nations", State Department" ir kt.).

Reikia dar pažymėti, kad Lietuvių Kalbos Draugija kaip klaidingai suprantama kaip vietų specialistų kalbininkų sausų teoritikių draugija. Iš tikrųjų čia šiai draugijai gali priklausyti kiekvienas, kuris tik pritaria jos tikslui — lietuvių kalbos palaikymui ir tobulinimui.

Dalyvavęs

Pobūvis su savo darbininkais

Viena iš gražiausių tradicijų, kuri jau seniai praktikuojama, tai Kalėdų švenčių puota kontraktorių Borchertų namuose. Namų kontraktoriai G. Borchertas ir sūnus Richardas kasmet Kalėdų švenčių proga iškelia puotą pas juos dirbantiems įvairių sričių darbininkams: staliams, mūriniams ir kitiems. Pobūvio metu nuosirdžioje nuotaikejo pasišnekama ir padainuojama. Santykiai tarp kontraktorių ir darbininkų lieka šilti ir nuosirdūs. Ir lietuvių tradicijos išlaikytos. Kalėdos yra šeimos šventė. Tad kontraktoriai ir nori pavaizduoti, kad jų darbininkai yra vienos šeimos nariai. Gražus ir sektingas pavyzdys ir kitiems darbininkams.

G. Borchertas Chicago senosios kartos lietuviams yra gerai pažįstamas kaip sąžiningas ir patikimas kontraktorių. O naujiešiams lietuviams — globėjas ir daugeliu atvejų tikras tėvas. Daugeliu naujų aievių padėjo įsigyti amata, nekabant jau apie tai, kad pasirūpino jų atvykimu ir įkurdinimu.

Šią progą norėčiau keletą žodžių ir apie jaunąjį Borchertą, kuris sėkmingai tėvą pavaduoja ir vadovauja mūrinių darbams. Paskutiniu laiku Richardas, galima sakyti, vadovauja Borchertų namų statybos bendrovei, nes tėvas G. Borchertas linkęs yra jau į poilsį, pasistatė gražią vilą Sand Dunes, kur daugiausia praleidžia laiką, nes bendrovė, vadovaujama sūnais Richardo, sėkmingai veikia.

V. Š.

"Tėvynei Laisvės"

Nauji muzikos leidiniai

"Pašvaistė" leidykla atsiuntė paminėti naują leidinį, J. Zilevičiaus muzikos kūrinių.

"Tėvynei Laisvės", mišriam chorui. Žodžiai J. Steponaičio, spausdinta Universiteto spaustuvėj Wuerzburge, Vokietijoje. Kompozitorius, savo kūrinių skirė Čiurlionio ansambliui. Viršelis A. Galdiko.

Kitas "Pašvaistės" leidyklos naujai išleistas muzikos kūrinių yra Vl. Jakubėno "Zemė Kryžių ir Smutkelių" (žemam balsui). Žodžiai P. Karūžos. Spaudos darbas gražiai atliktas aukščiausia mišrio spaustuvė. A. Galdiko viršelis.

Leidyklos adresas: "Pašvaistė", 563 Helmeck Str. Brooklyn 8, N. Y.

Moterų klubas ant naujų metų slenksčio

Liet. Brighton Parko Moterų Klubas priešmetiniame susirinkime perinkta beveik visa ta pati senoji valdyba, tik vicepirmininkė išrinkta nauja — La Buda, nes senoji vicepirmininkė visai žiemai išvažiavo į Kaliforniją sveikatos pataisyti. Linkime geriausio pasisekimo Viktorijai Staniulienėi ir sugrįžti sveikai.

Klubo finansų raštininkė Marcelė Norkus jau kelios savaitės kaip nesveikuoja, guli lovoje. Linkiu Marcelėi sveikatos. Draugėi Bukauskienei, vyriui mirus, klubiečių buvo pasiūsta užuojauta ir gėlių vainikas.

Klubo ligoninių lankytojos yra Eleonora Jokubka, Marė Karaliūnienė ir Rožė Budrienė.

Parėngimų komisijai, kurią sudaro Adelė Burba, Bronė Zemgalis, Cane Yuška, P. Kauruskienė, O. Vainauskienė, M. Mišlūnienė, buvo pareikšta klubo padėka už gerą pasidarbavimą.

Visoms klubo narėms linkiu gerų žiemos švenčių.

Kitas klubo susirinkimas bus (metinis) bus sausio 3 d. Burokų namuose, 4255 S. Rockwell St. Pradžia 7:30 v. v. Narės kviečiamos dalyvauti.

S. Puniškienė

Palaidotas F. Medelinskas

Gruodžio 27 d. buvo gražiai palaidotas Fronas Medelinskas, 3600 S. Halsted St.

Apie 9 val. rytą gausi minia giminių, darugų susirinko į P. J. Ridiko kapų, 3354 S. Halsted St., suteikti velionii paskutinio patarnavimo ir atsisveikinimo. Iš koplyčios kūnas buvo nulydėtas į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, kur už velionio sielą buvo atlaikytos pamaldos, o iš čia didelis palydovų būrys nulydėjo velionį į amžino poilsio vietą Šv. Kazimiero kapines. Dėl gilaus sniego kai kurie draugai negalėjo į kapines palydėti.

Kapuose po pamaldų laidotuvių dir. Ridikas, visiems padėkojęs už atsilankymą ir prisidėjimą prie velionies pagerbimo, pakvietė susirinkusiuosius pietų į p. Pocių užėgą prieš pat kapines, kur visų palydovų lankė įvairūs valgiai ir gėrimai.

Velionis F. Medelinskas buvo ilgametis Bridgeporto kolonijos gyventojas. Ilgą laiką savo name, 3159 S. Emerald, laikė tavernę, kurią prieš porą metų su namu pardavė ir gyveno pas seserį Kazimierą Pocienę. Jis buvo rimtas ir draugiškas žmogus, mokėjo gražiai sugyventi su kaimynais ir draugais. Buvo Chicago Lietuvos Auditorijos tarybos direktorius, priklausė SLA 36 kuopai ir Chicago Lietuvos Draugijai, kuri davė ir garbės šiuos.

Gražiai laidotuvėms patarnavo laidotuvių dir. Povilas J. Ridikas. Senas Petras

JONO BŪTENO dainavimo studijos mokinių koncertas bus sausio 6 d., sekmadienį, 3:30 valandą po pietų, KIMBALL HALL salė, Jackson ir Wabash gatvių kampe.

Dalyvauja: Monika Kriпкаuskienė, Bronė Dirkenė, Laima Smalanskienė, Mary Preibis, Jonas Vaznelis, William Owen, Liorentas ir Vacys Mikutaitis. Įėjimas \$1.25 su taktais.

TRUMPAI

—Visuomenininkas Jonas Čėsna kartu su šeima iš Chicago persikėlė gyventi į ką tik įsigytus namus St. Charles, Ill., 212 Illinois Ave.

—Jono Būtėno dainavimo studijos mokinių koncertas bus sausio 6 d. Chicago vidurmiestis, Kimball salėje. Pasirodys 8 mokiniai, kurie padainuos klasikinės muzikos dalykus.

—Genovaitė Baltūsyte, dukrelė Stefanijos ir Saliamono Baltūsių, 7019 S. California Ave., antrąją Kalėdų dieną ištekėjo už miškininko Tado Baužio. Laimingų metų!

—E. ir G. Lazauskai, 2419 W. Potomac Ave., gruodžio 27 d. susilaukė dukrelės, kuri vos gimusi svėrė 9 svarus. Daug šeimyninės laimės!

—Lietuvių Teisinių Draugijos centro valdybą išrinkti: Dr. P. Daužvardis, K. Žalkauskas, M. Mackevičius, R. Skipitis, M. Kavolis; revizijos komisijon: Br. Ivanauskas, A. Sudargas, J. Matukas; garbės teismas: D. Krivickas, V. Mieželis, J. Juodelis.

—G. Velička rašo operetę "Ziedai iš anapus" tekstą, muziką Vytautas Jančys. Numatoma pastatyti vasario pabaigoje Lietuvos Auditorijoje, dalyvaujant B Pakšto orkestrui.

—Populiarūs dainininkas Andrius Mironas perėjo į naujai suorganizuotą K. Siliūno orkestrą, į kurį taip pat įstojo ir buv. Kauno operos orkestro trombonistas p. Olsauskas.

—R. G. Krikas, 336 E. 13th, įstojo savanoriu į jūreivius. Sakosi norįs prisidėti prie šios šalies gyvenimo. (Bks)

—Bronišas Klemensas šiomis dienomis atvyko su savo šeima iš Anglijos į Chicago (apsistojo 3314 Lithuania). Apsilankė "Naujienu" redakcijoje, užsiskė dienraštį visiems metams. Jis dėkoja už dokumentų sudarymą dėdei Juozui Rupsniui, La Porte, Ind. (As)

—J. Brazevičius (Fred E. Truman), C. K. Braze, Miami, Fla., sūnus, pastaruoju laiku Truk—Eastern Carolines gubernatoriaus buvo pakviestas pietų. F. E. Truman ten tarnauja kariuomenėje.

—Mykolas Krupavičius yra Vilko Vykdomosios Tarybos pirmininkas ir Lietuvių šlaimkymo Tarybos Valdytojas. Numatoma, kad J. Brazeičiui gruodžio pabaigoje išvyktų į JAV kun. Krupavičius eis ir Užsienio Tarybos Valdytojo pareigas. M. Krupavičius turi ir kitų svarbių pareigų.

—Dr. Kazio Griniaus rašinio "Lietuvos ligoninių ir spitolii istorijos" rankraštis yra užsilikęs pas Dr. Vincą Tercijoną, Letchworth Villages Thiells, N. Y. Šį darbą numatoma išleisti kartu su kitais Dr. Kazio Griniaus raštais. Dr. Griniaus atsiminimams ir raštais leisti komiteto pirmininkas yra Dr. P. Grigaitis, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

—Trečias metinis lietuvių koncertas Immigrant's Protective League naudai bus sausio 13 d. International House patalpose, 1414 E. 59th. Programą atliks S. Velbasio šokių studijos mokiniai. Dainuos buv. Lietuvos Operos solistė A. Kalvaitytė, akompanuos St. Kalvaitis. Šių metų koncerto rengėjai co-chairmen Mr. J. Brenza ir Mrs. Sophie Barcus.

KURIE NORI MOKYTI VAIKUS LIETUVIŲ KALBOS

Visi tėvai, kurių vaikai neturi galimybės lankyti lituanistikos pamokų Brighton Parko parapijos mokykloje, bet norėtų, kad jie būtų mokomi lietuvių kalbos šeštadieniais (arba sekmadieniais), prašomi pranešti Dr. Budienei iki 1952 m. sausio mėn. 6 d.: pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, nuo 18-20 val. (6-8 v. p. p.) šiuo adresu: 2759 W. 43 Str. (tel. CL 4-7234.)

PRANEŠIMAS

Filatelistų Draugijos "Lietuvos" valdyba kviečia visus savus narius atsilankyti į susirinkimą ketvirtadienį, sausio 3 d. Dariaus—Girėno Legiono salėje, 4416 So. Western Ave. Pradžia 8 val. p. p. Kviečiami ir nenariai atsilankyti.

Valdyba

Išvažiavusiam draugui geriausia dovana — NAUJIE-NOSE paskelbta įdomi ir šviežia žinia. Užrašyk jam šį dienraštį.

LIUDĖSIO VALANDŲ
Suskite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tema, kurie gyvena kitose miesto dalyse rašdami koplyčias arčiau jūrų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIASIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Bishop 7-9719
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil

ŪARIAI
Chicago Lietuvos Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1133-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

LACHAWICZ IR SŪNAS
TEL. VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone PULLman 5-9661

Cicero Lietuvių Našių ir Našių Klubo Draugis Klubo metinis susirinkimas įvyks penktadienį, sausio 4 d., 8 val. vakaro Skato svetainėje, 1500 So. 49th Ave. Visi nariai, es kviečiami atsilankyti. Išgirsite daug svarbių raportų, kurie yra svarbūs žinoti. —K. Kazlauskas, rašt.

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIOS Roselando Skrynia susirinkimas įvyks 1952 m. sausio 3 d., ketvirtadienio vakare 7 val. Darbininkų svet., 10413 S. Michigan Ave. Siame susirinkime bus priimami mokesčiai. Prašomi visi dalyvauti. Stanley Yurchis, rašt.

MORNING STAR KLUBAS šaukia metinį susirinkimą sausio 3 d. 8 val. vakare adresu 3600 West North Ave. Visi malonėkite atsilankyti į susirinkimą, nes yra svarbių dalykų aptarti, ir prašau nesivėluoti. Mike Cepul, rašt.

SLA 134-tos moterų kuopos susirinkimas bus ketvirtadienį, sausio 3 d. diena Hollywood Annex svet., 2421 W. 43-čia gatvė. Pradžia 7:30 val. vakare. Visos narės kviečiamos atsilankyti ir užsimokėti mokesčius. Bus svarbių pranešimų. K. Katkevičienė.

LOVEIKIS Siūniam Gėles Telegramų Visas Pasaulu Dalis
KVIETKININKAS Gėles Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST. Tel. YArds 7-7368

GĖLININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar būdės valandose Gražiausias Gėles ir Vainikų Reikalas pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikių paveikslais išsitrinkti.
ROY K. PETRO (Putramentas) 5519 So. Harlem Avenue POrtsmouth 7-9020.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Gražiausias gėlės dël vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dël kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE. Telef: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA Gėlės Mylantiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms m. Papuošimams
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue Phone: LA 3-5800 arba 3.5870

VISKO UŽTEKINAI TUOJ PRISTATOM
Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radijo, televizijos setai, baldai vaikams.
Zemos kainos, lengvi išmokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS
Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd. SEeley 3-4711

Nepamirškite BUDRIKO SAUSIO MĖNESIO IŠPARDAVIMO

Didelė nuolaida ant visų prekių: Televizijos, Radijo, Jewelry, Laikrodžių, Žiedų, Deimantų, Plokštelii, Elektrikinių Šaldytuvų, Skalbiamų mašinių, Dulkių valytuvų, Parlor setų, Miegamo kambario setų, Dinetes, Kilimų, Karpetų, Pečių ir Siuvamų mašinių.
Trijų kambarių visi rakan-dai vertės \$398.00, už \$245.00 ir lengvais išmokėjimais.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED ST. Tel. CALumet 5-7237

Krautuvė atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais. Nedėliomis uždaryta.

Leidžiamas lietuviškas programos WCFL, 1000 k. radio stoties nedėlios vakarais 7:30 val. p. m.

Garsinkitės 'N-nose'

DIDYSIS MELAGIS

1939 metų spalio mėnesio pa- baigoje SSSR stropiai ruošėsi savo igulų įgyvendinimui Pabal- tijos valstybėse pagal su jomis naujai pasirašytas savitarpio sutartis. Tuo pačiu metu SSSR enkavedistų daliniai jau pilnai šeiminkavo Lenkijos užimto- se srityse ir jau ten prasidėjo žmonių išvežimas. Iš Lenkijos rusams šeiminkaujant, buvo Sibiran išvežta per vieną mili- joną gyventojų.

O štai tu pačių metų spalio 31 d., Molotovas iškilmingai pa- reiškia, kad Lietuva, Latvija ir Estija, pasirašiusios su SSSR naujas savitarpines sutartis, tuo pačiu jos sustiprino savo padėtį. SSSR gerbsiantis pasira- šytas sutartis ir nesikišianti į jų valstybių vidaus gyvenimą. Esą tik SSSR priešai gali skelbti gandus, kad dabar prasidės trijų valstybių sovietizacija. Molotovas tuos gandus pavadi- no piktas SSSR priešų platina- mais gandas.

Molotovas todėl tada rado rei- kalingu viešai prabilti, kad tu trijų valstybių nepriklausomy- bės bus saugojamos, nes plačiai sklido gandai apie tu trijų vals- tybių sovietizaciją, o be to, ir tu valstybių gyventojų tarpe pasidarė netikra padėtis. Tu valstybių gyventojų ir vyriau- sybių valstybiniam budrumui užmigdyti melagis Molotovas rado reikalingu viešai nuginčyti- ti galimą tu kraštų sovietizaci- ją. Bet gandai nesiliovo. Tiek tose valstybėse slapta buvo šnabzdama, tiek užsienioose, plačiai kalbama ir rašoma, kad tu kraštų sovietizacija neišven- giama. Tad kitų metų kovo 20 d. melagis Molotovas rado būti- nu dar kartą viešai pasisakyti, kad Lietuvos, Latvijos ir Esti- jos nepriklausomybės bus sau- gojamos ir SSSR visai nemanti- tons valstybėms pirmestis sovietų tvarką ar kaip kitaip jų vidaus gyvenimą pažeisti. Ir trims mėnesiams praėjus po to jo pakartotino pareiškimo SSSR raudonoji armija okupa- vo Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Melagio Molotovo tie vieši pa- sizadėjimai, kad Pabaltijo vals- tybės nebus sovietizuojamos, kad jų vidaus gyvenimas nebus pažeidžiamas ir kad jų nepri- klausomybė bus saugojama til- po SSSR spaudoje. Dienrašči- uose "Pravdoje" ir "Izvestia" jo pasakytos kalbos buvo ištais- jėtos.

Lietuvos komunistų dienraš- tis "Tiesa" mėgsta kai ką iš praetis suminėti. Neabejoti- nai melagio Molotovo sakytos anuomet kalbos buvo reikšmin- gos, o SSSR gyvenimui "istori- nės", todėl paverptos Lietuvos komunistų dienraščiui "Tiesa" derėtų dabar tas Molotovo kal- bas, jei jau ne ištaisai, tai bent jų svarbesnes vietas atpasakoti. Neabejotinai ir tikrai Lietuvos gyventojai labai "Tiesos" re-

dakcijai dėkingi ir jas perskai- tytų su didėde smalsu.

O gal čia JAV lietuviška ko- munistinė spauda susiprastų tas Molotovo kalbas pas save įdėti ir įtikinti savo skaitytojus, kad Molotovas nemelavo, ir bendrai visi SSSR žymieji politikai ne- meluoja.

Deja, pavergtoje Lietuvoje komunistų spauda šito negali padaryti, nes senesnių metų pe- riodinė spauda yra ten atsidū- rusi savotiškoje nelegalioje pa- dėtyje. Ją gali gauti pasiskai- tyti tik labai patikimi komunist- ai, o iš jos ištraukimas gali daryti tik su SSSR politbiuro tam tik- ru leidimu.

O JAV lietuviški komunistai šito nedrįs padaryti, nes tada prarastų lovį, iš kurio dabar mintą.

ZINIOS IŠ ANGLIJOS

Jau ilgokas laikas kaip Lon- done gyvenas p. K. Tamošiūnas, socialdemokratų partijos org. Komiteto D. Britanijoje vice- pirm., yra susiręs ir gydosi vie- noje Londono priemiesčių ligo- ninėje. Daktarai konstatavo esančią džiovą, kurią jis gavo bedirbdamas vienoje Londono geso jmonėje. Ligonis sveiksta, bet dar ilgesnį laiką turės išbū- ti sanatorijoje. Linkime mie- lam idėjos draugui greit pa- sveikti ir toliau energingai dar- buotis socialdemokratų organi- zacijoje.

—Anglijos tekstilės pramonė- je Nottinghamo ir Bradforde besitęsiančioji darbo krizė dar vis nesibaigia, bet atvirksčiai didėja ir to pasakoje vis dau- giiau darbininkų netenka darbo. Neįtikėtina, kad ji pasiektų pir- mykščias gamybos produkcijas, nes Anglija savo tekstilės gami- niams dėl jų aukštų kainų vis mažiau tesuranda rinkų užsie- niuose. Dirbė tekstilėje darbi- ninkai, jų tarpe ir lietuviai, pa- traukia į kitas vietoves darbo ieškotis, kurio kitose industri- jos šakose dar lengvai suranda.

—Britanijos Lietuvyji" yra įvestas skyrus — Laisvoji Tri- būna, kurioje kiekvienas gali pasisakyti įvairiais klausimais. Dr. K. Valteris parašė neigiamą straipsnį apie dažytas moterų lūpas ir tuoj pat susilaukė "kontrpuolimo" iš kažkokios Barbaros, kuri lūpų dažymą la- bai populiaria. Ilgainiui disku- sijos taip išsiplėtė, kad susidarė du blokai — valterininkai ir barborininkai, kurie iš paskuti- niųjų puola ir gina lūpų dažy- mą. Nuošaliau stovinėjoji vi- suomenė sako, kad nevertos to- kios plačios ir ilgios diskusijos nuo neesminiu klausimu, kuriuo tik bereikalingai sunaudojamos laikraščio skiltys.

—Aktyvus visuomenės veikė- jas, paskutiniu laiku buvęs DBLS Bradforde skyrus pir- mininkas Anatolijus Lekečins- kas, su žmona Jadvyga ir sūne-

Mano linkėjimai yra — Lai Naujieji Metai išpildo visus troš- kimus lietuviams sportininkams ir legionieriams.

—John Jakubs (Jakubauskas)

liu Kęstučiu sausio 4 d. išvyksta į Ameriką ir apsigyvens Či- kagoje. A. Lekečinskas yra geras tautinių scenos vaidelių parengėjas ir režisiorius. Nu- vykus linkim jam sėkmingai iš- kurti Dėdės Semo žemėje.

—D. Britanijos Liet. S-ga no- rėdama išlaikyti savo organo "Br. Lietuvio" tolimesnį leidimą paskelbė spaustuvei įsigyti auk- kų ir paskolos vąj. Nors tautie- tiųjų škaičius šioje Karaliaus žemėje smarkiai emigracijos dėka mažėja, bet liekantieji iš savo kuklių pajamų skiria po vieną, antrą svarą spaustuves įsigijimo fondui. Atrodo, kad spaustuvis bus įsigyta nes vaju- je numatyta surinkti 1,000 svarų sterlingų suma jau įpusėta surinkti.

—Dabartinis D. Britanijos premjeras W. Churchill savo rinkiminėje kampanijoje labai daug dažėjo Anglijos žmonėms, bet dabar anaipolį tu savo pa- žadų netesė. Pragyvenimas vis brangsta, o uždarbiai lieka tie patys. Atrodo, kad Churchillis nieko geresnio už darbiečius negalės duoti savo krašto gy- ventojams, nes tai ne nuo jo priklauso, bet grynai nuo tarp- tautinės politinės būklės, kurios slėgimas labiausiai jaučiamas Anglijoje.

J. J-tis.

Alfonas Giedraitis "Dainos apie Laisvę" Los Angeles 1951 m. Nedidelė brošiūra 32 psl., ku- rioje tilpo 21 eilėraštis. Brošiū- ros kaina 75 c.

Eilėraščiui parašyti lengva kalba, skaitomai lengvai. Kiek jie vertingi, kaip poezija — palieku spręsti poetams: As

KURSAI SUAUGUSIEMS
Nuo pirmadienio pradėdami suaugusiems kursai Chicago Vocational Evening School, 2100 E. 87th. Jose bus moko- ma dalykų nuo radijo ir televi- zijos iki stenografijos ir skry- bėlių darymo.

Atvyksta iš Europos

Apie 1951 m. gruodžio 28 d. laivu "General Eltinge" į New Yorko uostą atvyksta šie lietu- viai:

Adomavičius, Stasys. Jis apsi- stog 5465 Maryland Ave., Chi- cago, Ill.

Cermaka, Adolf, Vilhelmina — So. 32nd St., Omaha, Nebr.

Holvegas, Joana L., Ida — Boston Post Rd. Sta., 14½ Wa- terford, Conn.

Hollender, Marta, Zelia, Emil, Elena—620 Territorial St., Ben- ton Harbor, Mich.

Jaekel, Eduard, Emma, Ruth, Herbert, Hartmut, Menfred, Paul, Christa—R.R. 1, Box 133, Sturtevant, Wisconsin.

Raehs, Dora — New York, New York.

Sadeika, Vera—17 Elliott St., New Philadelphia, Pa.

Tupčiauskas, Jonas, Peyranė, Stasys, Teresa—3034 119th St., Toledo 11, Ohio.

Prašo darbo ir buto garantijos:

BIELIECKAS, Juozas, gimęs 1917 m. sausio 19 d. Adresas: Flastelweg 5, Eindhoven, Hol- land.

JEKELIS, Gustavas, gim. 1891 m. spalio 1 d., ūkininkas; Her- bert, gim. 1943 m. spalio 25 d. Adresas: Volkvarding (Hano- ver) Kr. Soltau, British Zone, Germany.

Prašo afidevito:

STATKUS, Antanas, gim. 1910 m. rugp. 10 d.; Marija, gimusi 1908 m. spalio 10 d.; sūnus, gim. 1930 m. kovo 7 d. Adresas: 42 Karne St., Narwee, N. S. W. Australia.

—Balf Centras.

Apie 1951 m. gruodžio 30 d. laivu "General Stewart" į New Yorko uostą atvyksta šie lietu- viai:

Annuschies, Richard, Ella, Erika, Alfred. Jie apsigyvens New York, N. Y.

Bernoth, Martin, Marie — Chicago, Ill.

Berwing, Herbert — 388 Orange St., New Haven, Conn.

Bruzga, Alfonsas — 732 W. 19th St., Chicago 16, Ill.

Dolschikoff, Bronislava — 2053 E. 26th St., Brooklyn, New York.

Gydas, Adolfas, Marta, Eval- das, Gertruda, Jonas, Anni —

PASKOLOS NAMU
PIRKIMUI
PATAISOMS

4559 S. PAULINA ST. CHICAGO 9, ILL.
V. P. PIERZYNSKI, Sec'y Phone: YARDS 7-0145

3251 S. Union Ave., Chicago, Ill.
Hopp, Eduard, Adeline, Ly- dia, Emma, Edith — 3335 Mar- ion Ave., N. W., Grand Rapids 4, Mich.

Jankauskas, Antanas — So. 32nd St., Omaha, Nebr.

Krause, Gustav, Antanina, Otto — 3671 So. Union Ave., Chicago, Ill.

Krisčiunevičius, Viktoras — Bismarck, No. Dakota.

Lidkus, Marijona, Rūta, Ju- dita — 1716 Girard Ave., Phila- delphia, Pa.

Krakauskas, Algis.
Negražis, Evaldas, Anneliesė — 214 E. 21st St., New York 10, New York.

Oniumas, Vytautas, Marija, Jurgis—22 Irving Ave., Brook- lyn, N. Y.

Paškevičius, Povilas, Gertru- da—So. 32nd St., Omaha, Nebr.

Petrauskas, Povilas, Gertruda — 117 Park Terrace, Water- bury, Conn.

Pusdešris, Pranciškus, Eleo- nora, Marijona — 1627 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill.

Vadopalas, Vytautas — 451

Hapgood Ave., Athol, Mass.
Weinschroeder, Adolph, Eme- lie, Olga, Wanda, Elvira — 615 N. Highland Ave., Oakdale, Pa.

PRAŠO GARANTIJOS
(German Ethnic)

KIAUPA, Petras, ūkininkas, gim. 28.1.1904, Ona, gim. 21.5. 1905, Ida, gim. 12.12.1932, Jo- nas, gim. 30.5.1934, Martynas, gim. 20.6.1937, Lyda, gim. 21. 10.1938, Ela, gim. 24.3.1940, Zel- ma, gim. 18.7.1941, Ema, gim. 21.9.1942, Arnoldas, gim. 2.2. 1950.

KIAUPA, Valteris, gim. 30.9. 1931. Adresas: Neustadt-Hol- stein, Vorderwik 3/29, British Zone, Germany.

—Balf Centras.

BRONIUS KAZYS BALUTIS
Jo Gyvenimas ir Darbai. Spau- dai paruošė Vytautas Širvydas. Išleido J. J. Bačiūnas. Kaina \$1.50, 127 psl.

Čia smulkiai apibudintas mū- su diplomato ministerio Br. Ba- lučio gyvenimas ir kova už Lie- tuvos teises.

NEMUNAS ISLEIDO 6-TĄ PELEDĄ

Karikatūros vaizduojamos nepavykusios vestuvės Vilkingene, du didieji ieško azyliaus, dar vienas laikraštis ir t. t. Rašoma: Ir nevesk mus į pagunda, Darbas ir poilsis, Saviesiems, "Ambasadoriai", Paške- sys su gudu, Raudonasis kampelis, plati kultūrinė, politinė apvalga ir daug aktualijų. Baigiamas spausdinti ir kalėdinis PELEDOS numeris, kuris yra padidintas ir įvairus. Atvaizduoti 4 mūsų didieji, aukų vąjus, Stalino pasiūlymas Hitleriui ir Mussoliniui, astrologinės pranašystės 1952-iems metams, vardiniai linkėjimai organizacijoms, veikėjams, rašy- tojams, menininkams ir t. t.

PELEDOS pennerata metams \$4.00, pusei metų \$2.50, atskiras numeris 40c. Turime didelį pasirinkimą kalėdinių atvirukų ir esame ga- vę daug naujų leidinių

Užsakymus adresuokite: LIETUVIŲ KNYGYNAS NEMUNAS
3143 SO. HALSTED ST. Telef.: VICTORY 2-3314 CHICAGO 8, ILL.

SOTUS ALKANAM PADEK!

AID OVERSEAS, Inc. 3133 So. Halsted Street
CHICAGO 8, ILL. TELEFONAS DANUBE 6-3859

AID OVERSEAS, INC. siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSSR. Pristatymas trunka apie 18 dienų. Maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chi- cago siunčiami AIR MAIL. Kely dirgę siuntiniai keičiami kitais, nes pilnas draudimas. Reikalaukite pilno sąrašo.

SIUNTINYS Nr. 3—\$6.20 4 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 3 sv. margarino 1 sv. kiaušienos mėsos	1 sv. pupelių kavos 1 sv. cocoa 1 sv. šokolado 2 sv. cukraus
SIUNTINYS Nr. 5—\$5.40 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. marmelado 1 sv. pupelių kavos 1 sv. cocoa 2 sv. cukraus 1 sv. margarino	SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95 4 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. margarino 2 sv. marmelado 1 sv. pupelių kavos 1 sv. cocoa 1 sv. šokolado 1/2 sv. cukraus 2 gabaliukai tualet. muilo
SIUNTINYS Nr. 10—\$6.50 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. margarino 1 sv. pupelių kavos 1 sv. cocoa 1 sv. šokolado	SIUNTINYS Nr. 25 E) 9 sv. gryn. kiau. taukų \$5.25 C) 15 sv. gryn. kiau. taukų 8.00
SIUNTINYS Nr. 12—\$6.40 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. rūkytų lašinių	SIUNTINYS Nr. 94 B) 8 sv. bičių medaus ..... 5.00 E) 20 svarų cukraus ..... 4.70 I) 5 svarai margarino 3.70

J. P. VARKALA
ir
F. H. SADAUSKAS
(Public Accountants)
VALSTIJOS REGISTRUOTI
AUDITORIAI
2401 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILL.
WALBROOK 5-7711

METRICK'S
PAINT STORE
DABAR YRA
3414 W. Roosevelt Road
Kedzie 3-6800

NEMOKAMAI PRISTATOME
VISAME MIESTE.
One coat Flat Paint. 12 gra- \$3.45
Žių spalvų ir baltas. Gal.
Interior Gloss ar Semi-Gloss \$4.35
16 spalvų ir baltas. Gal.

Pervežu baldus
Chicagoje ir iš tolimesnių vietų
TURIU ILGĄ PATYRIMĄ
Juozas Naujokaitis
6819 So. Rockwell St.
CHICAGO 29, ILL.
Phone: WALBROOK 5-9209

Tel.: Virginia 7-9493
Moterims Trečiadienį
Lietuviškas maudynės
PAULINA RUSSIAN
TURKISH BATHS
ELECTRIC TREATMENTS
Overland Vapor Bath Cabinet
Ultra Violet-Sunshine and Infra
Red Light Radiations
Swedish Massage and Movements
C. LAURINOVICH & SON, Sav.
1657 WEST 45th STREET
(kampus So. Paulina St.)
CHICAGO, ILL.

TURIME DIDELI
PASIRINKIMĄ:

DEIMANTU
LAIKRODŽIŲ
BRANGŪNŲ
SIENINIŲ
INDŲ
SIENINIŲ
LAIKRODŽIŲ
RADIO IR
TELEVIZIJOS
APARATŲ
IR KT. PREKIŲ
Laikrodžiai
Patalisai
Specialisto
John A. Kass

Duodama 1 metų Garantija
Lengvais Išimokėjimais
JOHN A. KASS
4102 ARCHER AVENUE
(prie Mozart Street)
Tel.: LAfayette 3-8617.
Seniausia Lietuvių Jewellery
Krautuvių Brighton Parke
Isteigta 1915 metais.

NAUJA GYDUOLĖ
Alexander's Nauja
Maistinga Gyduolė
yra mišinys riešutu,
uogu, šaknių ir lapų;
ji yra vartojama nuo
visokių nervų ligų ir
nerviški galvos skau-
dėjimų, nuo šalčių ir
lytiško slpnumo, greit-
to pavargimo, gera
nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių
vidurių nesveikimų — istvermingas
maistas ir stimuliuojantis tonikas.
Nežinant kokia liga sirgtumėt, šitame
mišiny yra pastiprinimų. Vartojama
arbatos formoje. Svaras \$8.00, pusė
svaro \$4.00, ketvirtis svaro \$2.00.
Pristūnčiam į namus.
ALEXANDER'S CO.
414 WEST BROADWAY
South Boston 27, Mass.

10 ATSAKYMŲ

Kodėl apsimoka taupyti Standard Federal Savings and Loan Association of Chicago. Štai jie:

1. Standard Federal Savings Atsargos Fondas yra virš \$3,000,000.00
2. United States Government Securities ir cash yra virš \$11,000,000.00.
3. Paskolos veteranams dalimi U. S. valdžios garantuotos viršija \$9,000,000.00.
4. Paskolos morgičiais 4%, 4½% ir 5% — \$10,000,000.00.
5. Per 43 metus visuomet visiems išmokėjome, su aukštu divi- dendu, pagal kiekvieną pareikalavimą.
6. Standard visiems žinoma, kaip tvirčiausia finansinė įstaiga vi- soje Amerikoje.
7. Standard yra nusistačiusi visuomet saugiai tvarkyti reikalus ir visada laikyti didelę sumą pinigų išmokėjimams.
8. Standard yra lietuviška įstaiga.
9. Visi Standard direktoriai ir valdyba yra lietuviai.
10. Kiekvieno indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4192 ARCHER AVENUE   PHONE VIRGINIA 7-1141   CHICAGO 32, ILLINOIS

VALDYBA IR DIREKTORIAI:

JUSTIN MACKIEWICH, President, Manager and Director
JUSTIN MACKIEWICH, JR., Vice-President, Ass't Manager and Director
E. J. MACKIEWICH, Vice-President and Director
HELEN KUCHINSKAS, Secretary, Treasurer and Director
PETER SLOGER, Vice-President
JOHN C. LEWE, JR., Assistant Vice-President
ANTHONY SIRTAUT, Assistant Secretary
LUCY KRUSH, Assistant Secretary
LOUIS WAITKUS, Head Cashier
STELLA STANKUS, Head Cashier
BRUNO SHUKIS, Director
LEON GINIOTIS, Director
D. JANKEWICZ, Director
DAN KURAITIS, Director
MATAS ZIZAS, Director
JUDGE JOHN C. LEWE, SR., Honorary Chairman of the Board of Directors
PETER G. GAUDAS, Attorney

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu: \$10.00
Metams \$10.00
Pusei metų \$5.50
Trims mėnesiams \$3.00
Vienam mėnesiui \$1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 5c.
Savaitėi ..... 30c.
Mėnesiui \$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams \$9.00
Pusei metų 5.00
Trims mėnesiams 2.50

Užsieniuose:
Metams \$11.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. Canal 6-8500. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Antisemitizmas Komunistinėse Šalyse

Proporcingai imant, žydai buvo iš visų tautų palankiausi Rusijos bolševizmui. Tam buvo daug priežasčių. Viena ta, kad daugelis žymiausių bolševizmo vadų ir artimų Lenino bendradarbių buvo žydų kilmės — Trockis, Kamenevas, Zinovjevas, Kaganovič ir k. Daugelis žydų didžiavosi tuo, kad jų tautiečiai, nors ir atsižadėję savo religijos ir kalbos, iškilo į aukščiausias vietas milžiniškos šalies valdžioje.

Antra priežastis buvo ta, kad Rusijos caro valdžia ne tik buvo suvaržiusi žydų teises, bet toleruodavo žydų "pogramus" (žudymus ir plėšimus), kurių organizavime dalyvaudavo net policija. Bolševikai išleido dekretą, grasinami aštriais bausmėmis, iki susaudymo, už antisemitinę agitaciją arba veiksmus. Atrodė, kad bolševikinė Rusijos valdžia yra vienintelė valdžia pasaulyje, kuri taip griežtai kovoja prieš žydų persekiotojus.

Šita nuomonė žydų visuomenėje dar labiau sustiprino hitlerizmo dūkimą Vokietijoje. Kontrastas buvo ryškus: Vokietijos naciai žydus muša ir plėšia, tuo tarpu kai Rusijos valdžia mirtim baudžia antisemitus. Šita skirtumą mokėjo labai gudriai išnaudoti bolševikų propaganda.

Lenkijoje, Lietuvoje ir kitose atsiskyrusiose nuo Rusijos šalyse veikė dar kita priežastis: susigrūdę palyginti ankštame rusų imperijos pakraščiu ruože ("čerta osiedlosti"), žydai seniai troško iš jo ištrūkti ir apsigyventi didesniuose Rusijos miestuose. Rusijos revoliucija jiems šitą progą suteikė, bet kai tos šalys atsimetė nuo Rusijos, tai durys į plačiąją Rusijos erdvę jiems vėl užsidarė. Atrodė, kad bolševizmas, siekdamas atsteigti senąją rusų imperiją, duos pagaliau žydams galimybę tą senąjį savo troškimą patenkinti.

Taigi dėl šitų ir eilės kitų, čia nesuminėtų aplinkybių, daugelis žydų Europoje ir Amerikoje virto karštais bolševizmo simpatizatoriais.

O dabar? Dabar žydai jau skundžiasi antisemitizmo siautėjimu Rusijoje ir jos satelitų šalyse!

Amerikos Žydų Komitetas, kaip rašo Chicago Sun-Times, tik ką išleido savo metrašty, kuriame paduodami faktai apie žydų priespaudą Bulgarijoje, Čekoslovakijoje, Lenkijoje ir Rumunijoje. Tose šalyse už geležinės Uždanagos gyvena apie 318,000 žydų. Jų kultūrinis gyvenimas yra slopinamas. Jie kenčia visokias skriaudas ir persekiojimus. Ir aiškūs dalykai, kad šita politika yra vykdoma pagal direktyvas iš Maskvos.

Žydai skaudžiai nusivylė Rusijos bolševizmu ir jo darbiniais.

Bet tai buvo neišvengiama. Totalitarinė diktatūra negali pakęsti jokių mažumų sąjudžių — vis viena, ar tos mažumos yra tautinės, religinės ar kitokios. Diktatūroje netenka laisvės visi žmonės, ir juo blogiau yra tiems, kurie tuo ar kitu atžvilgiu skiriasi nuo daugumos, nuo verčių masės.

BOLŠEVIZMO MAKLERIS — M. LITVINOV

(APŽVALGA)

Prieš dvejetą dienų mirė, sulaukęs 75 metų amžiaus, buv. Sovietų užsienio reikalų komisaras ir ambasadorius Maksim

Litvinov, apie kurį per paskutinius penkerius metus beveik nebuvo girdėt. Užsienio reikalų komisaro vietą jisai buvo gavęs 1929 metais, mirus Čičerinui, buvusiam caro laikų diplomatu, kuris perėjo į bolševikų tarnybą, kai jie pagrobė ir savo rankas valdžią.

Bolševikų perversmo metu Litvinovas gyveno tremtyje Londone. Tenai jisai vedė Britanijos piliečio Low dukterį Ivy ir pusėtinai "sueuropėjo". Jisai nebuvo tikras bolševikas, bet Leninas jį panaudodavo savo "bizniškiams" reikalams, žinoma, už tinkamą atlyginimą.

Vienas tokių "bizniškų" patarnavimų bolševikams įvėlė Litvinovą į kriminalinę bylą Paryžiuje. Jį suėmė francūzų policija, kai jisai bandė iškeisti banko pluoštą rusiškų 500-rublinių banknotų, kurie buvo dalis grobio, tekusio plėšikams Tiflise.

Tas plėšimas įvyko 1907 m. birželio mėn. Jį suorganizavo "Koba", kurio tikroji pavardė buvo Džugašvili ir kuris vėliau pagarsėjo, kaip Stalinas. Jo vadovybėje buvo būrys gruzinų ir armėnų pogrindžio tipų, kurie su revolveriu rankoje rinkdavo "aukas revoliucijai" iš Tifliso pirklių, o Koba-Stalinas jas persiūsdavo Leninui. Jie tai darydavo, nežinūrnt tu, kad pats Leninas Rusijos Soc. Dem. Partijos centro komitete balsavo už rezoliuciją, griežtai draudžiančią tokias "ekspropriacijas".

Jie patyrė, kad birželio mėn. (1907 m.) bus atvežtas iš Peterburgo į valstybės banko skyrių Tiflise stambus pinigų transportas, ir pasirusė jį puliti. Vežant pinigus iš geležinkelio stoties į banką, buvo mestos kelios bombos ir kareivius, lydėjusius transportą, ir maišėliai su pinigais duogo. Juos nusinėšė vienas puolimo dalyvių, apsirengęs karine uniforma. Tikra pagrobty pinigų suma nėra žino-

ma. Spaudos pranešimuose vieni sakė, kad 250,000 rublių, kiti — kad 341,000. Bet Džugašvilio laimikis buvo nemažas.

Pinigus, žinoma, reikėjo tuojau paslėpti, nes policija jų ieškojo, ir bankams buvo išsiuntinėti pavogtų banknotų numeriai. Leninas sumanė slapta išgabenti Tifliso grobį į užsienį ir padėti keliose vietose. Dalis buvo išvežta į Berlyną, kita į Miuncheną, trečia į Londoną. Bolševikai nežinojo, kad pavogtų stambiųjų piniginių pinigų numeriai buvo pranešti ir užsienio bankams; todėl Lenino agentai, kurie bandė iškeisti rusiškas "bumaškas" į markes Vokietijos miestuose, įkluvo. Litvinovas, dėl atsargumo, nenešė gautos grobio dalies į Londono bankus, bet nuvažiavo į Paryžių. Sako, kad jisai mėgino Paryžiaus banke iškeisti 12 penkšimtinų banknotų. Jisai buvo suimtas, nubaustas kalėjimu ir ištremtas iš Francūzijos, be teisės kada nors įvažiuoti į tą šalį.

Tačiau 1934 m. Litvinovas atvyko į Francūzijos sostinę, jau ne kaip pavogtų pinigų mainytojas, bet kaip diplomatas — Sovietų Rusijos užsienio reikalų komisaras (ministeris)! Paryžiaus laikraščiai turėjo daug juoko, sveikindami "garbingą svečią" ir primindami jam tuos laikus, kada jisai pirmą kartą gyveno Paryžiuje "valdžios viešbutyje" (kalėjime). Bet teismo nutarimas, draudžias Litvinovui įvažiuoti į Francūziją, kaip svetimtaučiu, nubaustam kriminalinėje byloje, — buvo "užmirštas". Sovietų komisaras padarė sutartį su Francūzija dėl diplomatinį santykių sumezgimo tarp tų dviejų šalių. Mat, Francūzija taip pat, kaip ir bolševikinė Rusija, tada buvo apimta baimės prieš Vokietiją, kurioje jau įsigalėjo Hitleris.

Paskui Litvinovas atvyko į Washingtoną ir čia taip pat pasirašė sutartį, suteikiančią pripažinimą Sovietų valdžiai. Jisai prižadėjo prez. Rooseveltui, kad Maskva nelaikys Kominterno agentų ir nerems komunistinės propagandos šioje šalyje. Bet Sovietų valdžia niekad šitų prižadų nevykdė, ir Litvinovas, be abejonės, žinojo, kad jie nebus vykdomi. Tačiau meluoti "dėl revoliucijos labo" jisai nelaikė blogu dalyku, kaip jisai nematė nieko bloga tame, kad Lenino partija buvo finansuojama plėšimo keliu įgytais pinigais.

Šituo atžvilgiu Litvinovas, neva europinės kultūros žmogus, buvo labai naudingas bolševikams. Tačiau Stalinui jisai pasidarė netinkamas, kai dik-

tatorius nutarė susidraugauti su Hitleriu.

Litvinovas buvo žydų kilmės, gimęs neturtingoj šeimoj Lenkijoje, kaip Meier Valach. Kadangi Hitleris neapkentė žydų, tai Stalinas, norėdamas įtikti nacių "firureriui", pašalino Litvinovą iš užsienio komisaro pareigų ir paskyrė jo vieton Molotovą. Molotovas ir pasirašė tas "garsiasias" Maskvos sutartis su Ribbentropu, kurios "atkėlė vartus" į Antrąjį Pasaulinį Karą. Molotovas paskui važiavo į Berlyną, "gražindamas nacių vizitą", ir šita proga padarė Hitlerio partijai "draugiškus sveikinimus" nuo Visagajunginės Komunistų partijos! Šitokioms misijoms žydas Litvinovas negalėjo būti panaudotas.

Palaiptu jį visai visai išnyko iš politinės arenos. Ką jisai iki savo mirties veikė, nežinia. Jo laimė, kad Stalinas jo visiškai "nesulikvidavo", kaip kad jisai yra padaręs su tūkstančiais kitų buv. savo "draugų".

Litvinovas išliko, tur būt, dėl to, kad jisai turėjo gerą uoselę. Anksčiau, negu kiti, jisai pajuto, iš kur vėjas pučia, ir ryžosi būti klusnus Stalinui. Jisai niekad neišsiko — ir išgelbėjo savo kailį. Tai bus bene didžiausias jo gyvenimo "pasisekimas".

"Laisvas žodis". Neperiodinis leidinys Kanados Lietuvių Socialdemokratų "afiliuotų" prie CCF partijos biuletėnis. Išleido 1951 spalį 30 d. Laikinas Centro Komitetas Toronte.

Iš straipsnių pažymėtini: "kovojantiems už laisvę Lietuvos partizanams", kaip įžanginis. Toliau eina Savu Keliu. Iš didesniųjų straipsnių tilpo S. Tolivaro Infliacijos Audros arčiau, kaip įspėjimas: Tautiečiai, saugok savo piniginę.

Visiems patarimas kaip galima įsigyti daugiau nejudomo turto. St. Jogauda Mūsų ir Jų Tėvynės meilė. Čia išnagrinate, kaip įvairios partijos traktuoja "Tėvynės meilę". Bažnyčia turėtų savo obalsį "Dievui ir tėvynei" padaryti didesnių nuolaidų tėvynei.

Straipsniai parašyti lengva prieinama kalba.

Leidinyš išleistas hektografo būdu, gana švariai atliktas darbas.

Kyla klausimas ar Kanados S-demokratams verta leisti atskirą leidinį, kada visa šita medžiaga galėjo tilpti Jonuškos "Darbe". Tuo būtų "Darbas" sustiprintas ir daug įdomesnis. Būtų vieniems ir kitiems apčiuopiama nauda. Be to ir "Keleivis" tą pačią vagą varo. Tai gi atytyje reikėtų susitarti su "Darbo" redakcija ir leisti jį tankiau. As

Skaitykite "N-nas"

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA DR. P. JONIKAS

TEVAI, VAIKAI IR LIETUVIŲ KALBA

(Senoji ateivio skaitytojo balsas.)

Su tėvais ir saviškiais namie lietuviškai kalbą vaikai, kaip pastebėjau, klauso tėvų, esti padorūs ir gerbia lietuviybę. Tai ne perdėjimas, o tikra tikrovė. Dažnai kitokie yra tie vaikai, kurie abiejų lietuvių šeimoje net su tėvais lietuviškai vengia kalbėti. Vaikai, kuriems tėvai per didelę valių duoda, dar mokyklos nelankydami, lietuviškai jau nebekalba.

Vaikus, kad ir nelenkiant, palaikyti lietuviškoje dvasioje, man rodos, nesunku; tik reikia noro ir kiek griežtesnio ryžto. Kai tėvas motina, girdėdami vaikus vartojant nelietuviškus žodžius, atsisako juos suprasti, klausiami ar ko prašomi neatsiliepia, apsimesdami nesuprantant, vaikai toliau nebedando kitaip kalbėti, kaip motinos kalba — lietuviškai. Ypatinai reikia žiūrėti vaikus, pradedančius lankyti mokyklą, drausti namie su namiškiais kitaip kalbėti, kaip tik lietuviškai. Ta drausmė ir tuo gera, kad kurioje šeimoje, kur esti daugiau negu vienas vaikas, visi kaip vienas išmoka gražiai lietuviškai kalbėti. Taip auklėjami vaikai ima suprasti ir gerbti lietuvių kalbą ir apskritai lietuviybę. Tiesa, kad tokių griežtų tėvų tėra nedaug.

Kai kas pasakys, kad taip negalima, kad vaikams reikią angliškai mokėti. Aš ir nesakau, kad nereikia angliškai mokėti. Stebuklas būtų, jei kas įstengtų vaikus sulaukyti nuo vietinės kalbos išmokimo. Kaip beorė vieta neįmanoma, taip be vietinės kalbos neišsiverčiama. Ir niekas taip greitai jos (kokieje šalyje begyventume) neįmoka, kaip vaikai. Tos vaikų ypatybės ir nesulaikysi. Jos niekas nebando laikyti, tik svarbu, kad vaikas lietuvis motinos kalbą mokėtų ne menkiaus už vietos kalbą. Be to, vaikus lietuviškai išmokusiems tėvams nuo kitų garbė, o nuo lietuviškoje dvasioje išauklėtų vaikų paguoda ir vaikiška meilė.

Vienur pastebėjau, kad mergaitė puikiai lietuviškai kalba, o jos broliukas visai nekalba lietuviškai. Paaikškėjo, kad mergaitė, kaip pirmoji, turėjo progos namie su tėvais ir namiškiais lietuviškai kalbėti, nes angliškai kalbančių nebuvo bent namie. O broliukas, pradėjęs lankyti mokyklą, seserį namie jau kalbinęs angliškai. Tėvai visai nekreipę į tai dėmesio. Ilgainiui vaikas, kad ir klausydamas, jau lietuviškai nebekalbė-

jo. Man pastebėjus, kad negražu, kai vaikas tėvus, o ne tėvai vaiką savaip lenkia, tėvas juokavo, o motina rimtai susidomėjo. Sako, kas daryti: ji vaiką labiau negu mergaitę mylinti, bet kad lietuviškai kalbėtų, jai, sako, būtų savėnis, malonesnis. Patariau motinai apsimesti angliškai nesuprantančia. Ir ką manote? Per kelis mėnesius vaikas neverčiamas ne tik namie, bet ir kitur su lietuviškai lietuviškai kalbėjo, ir iš lietuviškos vaikų knygelės pramoko lietuviškai skaityti!

Vasaros laiku vienam medyne mano atidą atkreipė būrys jaunuolių, kurių suskaičiau 8, garsiai besiginčijančius, tik nesuprantama man kalba. Priselinau arčiau; man knietėjo sužinoti, kokios jie tautybės ir kokia kalba jie ginčijasi. Ne trukus vienas priėjo prie manęs ir gražia angliška kalba paklausė: "I beg you pardon, Sir, could you tell me right time?" Atsakydamas pasiteiravau, kokios jie tautybės ir jog man labai malonu, kad jie vartoja savo kalbą, lankyti mokyklą, drausti namie su namiškiais kitaip kalbėti, kaip tik lietuviškai. Ta drausmė ir tuo gera, kad kurioje šeimoje, kur esti daugiau negu vienas vaikas, visi kaip vienas išmoka gražiai lietuviškai kalbėti. Taip auklėjami vaikai ima suprasti ir gerbti lietuvių kalbą ir apskritai lietuviybę. Tiesa, kad tokių griežtų tėvų tėra nedaug.

Kai kas pasakys, kad taip negalima, kad vaikams reikią angliškai mokėti. Aš ir nesakau, kad nereikia angliškai mokėti. Stebuklas būtų, jei kas įstengtų vaikus sulaukyti nuo vietinės kalbos išmokimo. Kaip beorė vieta neįmanoma, taip be vietinės kalbos neišsiverčiama. Ir niekas taip greitai jos (kokieje šalyje begyventume) neįmoka, kaip vaikai. Tos vaikų ypatybės ir nesulaikysi. Jos niekas nebando laikyti, tik svarbu, kad vaikas lietuvis motinos kalbą mokėtų ne menkiaus už vietos kalbą. Be to, vaikus lietuviškai išmokusiems tėvams nuo kitų garbė, o nuo lietuviškoje dvasioje išauklėtų vaikų paguoda ir vaikiška meilė.

Vienur pastebėjau, kad mergaitė puikiai lietuviškai kalba, o jos broliukas visai nekalba lietuviškai. Paaikškėjo, kad mergaitė, kaip pirmoji, turėjo progos namie su tėvais ir namiškiais lietuviškai kalbėti, nes angliškai kalbančių nebuvo bent namie. O broliukas, pradėjęs lankyti mokyklą, seserį namie jau kalbinęs angliškai. Tėvai visai nekreipę į tai dėmesio. Ilgainiui vaikas, kad ir klausydamas, jau lietuviškai nebekalbė-

jo. Man pastebėjus, kad negražu, kai vaikas tėvus, o ne tėvai vaiką savaip lenkia, tėvas juokavo, o motina rimtai susidomėjo. Sako, kas daryti: ji vaiką labiau negu mergaitę mylinti, bet kad lietuviškai kalbėtų, jai, sako, būtų savėnis, malonesnis. Patariau motinai apsimesti angliškai nesuprantančia. Ir ką manote? Per kelis mėnesius vaikas neverčiamas ne tik namie, bet ir kitur su lietuviškai lietuviškai kalbėjo, ir iš lietuviškos vaikų knygelės pramoko lietuviškai skaityti!

K. SCESNULEVICIUS, Sn.

VARĖNOS VALSČIUJE CARO LAIKAIS

(Tėsinys)

4. Vieno tėvo ir motinos sūnūs buvo laikomi lygiataisiais ir vadinosi vienakraujais (odnokrovnyje), broliai vienos motinos (odnotrobnnyje), bet dviejų tėvų turėjo nelygias teises. Jeigu tėvas mirdavo ir palikdavo vieną sūnų, o našlė ištekėdavo ir sugyvendavo su antruoju vyru, sakysime, du sūnus, tai sūnus nuo pirmojo tėvo gaudavo pusę visos žemės, o kiti du, nuo antrojo tėvo, likusių pusę abu.

Valsčiaus sueigos (schodai)

* Gyviausia sueiga būdavo perrenkant viršaitį (staršingą). Man būnant valsčiuje atėjo laikas Kazilioniui pasitraukti iš viršaičio pareigų ir užleisti savo vietą kitam išrinktam viršaičiui. Bet Kazilionis panoro būti kitiems trims metais perrinktas. Kad galėtų rinkimus laimėti, jis atidarė karčiamose kredity alui, o prie raštinių durų pastatė savo šalininkus, kad tie kumščiais ir alkūnėmis neįsileistų Kazilionio konkurentų į raštines patalpas, kur vyko rinkimai. Atsimenu, kad seniūnai ir rinkiniai susirinko įkaitę po smarkių vaišių pas Šomerį. Sūėjo į raštinę linksmi ir drąsūs. Atvyko ir taikos tarpininkas. Per duris ėmė veržtis žmonės su raštiskais skundais ant Kazilionio, norėdami jam pakenkti ir savo kandidatus pasiūlyti. Jų Kazilionio šalininkai į vidų neįsileido. Tada jie mėgino paduoti taikos tarpininkui skundą per atvirą langą, bet, pastebėjęs ta-

tai Kazilionis, pribėgo prie lango, ranką su prašymu pastūmė ir užtrenkė langą. Taikos tarpininkas sėdėjo netoli lango, viską girdėjo, bet dėjosi nematęs. Buvo aišku, kad jis Kazilionio buvo irgi papirktas. Rinkinkams visiems susirinkus, taikos tarpininkas jų paklausė: "ką norite už viršaitį?". Iš susirinkusių pasigirdo paskiri balsai: "Kazilionį", "O kandidatu?" "Vaškevičių", — vėl atsiliepė tie patys balsai. Tuo rinkimai ir pasibaigė.

Viršaitį išrinkus, po kurio laiko vėl šaukiama sueiga. Ton sueigon buvo kviečiami atstovai po vieną nuo valako. Sueiga turėjo iš anksto aptarti valsčiaus išlaidas trims metams. Tai buvo algos tarnautojams, mokyklos išlaikymui ir t. t. Pilnaties nepaisė: kiek atstovų atėjo, tiek buvo gerai.

Atsimenu, kad Kazilionį išrinkus, per tokį schodą viršaičiu buvo palikta senoji alga — 60 rublių per metus, bet raštinkui ir mokytojui sumažino net po 5 rublius ir mėnesį ir panaikino piliavą. Juodu abu sueigos nutarimą apskundė. Taikos tarpininkas, peržiūrėjęs jų skundą, pavedė sueigai piliavos klausimą persvarstyti. Sekančioje sueigoje nutarta minėtiems pareigūnams piliavą palikti ir buvo džiaugtasi, kad taikos tarpininkas neliepė senos algos jiems mokėti.

Sueigos seniūnams ir rinkiniams bei teisėjams rinkti buvo daromos viena kartą per tris metus ir ne iš karto visose seniūnijose, bet palaipsniui — 1—2 seniūnijose.

Buvo ir nepaprastų sueigų, kuriosna būdavo kviečiami pavienių arba kelių kaimų gyventojai vyrai aptarti žemių suvalstybinimo klausimą (Varėnos poligo-

nui, geležinkeliams ir pan.)

Kasmet metų pradžioje buvo kviečiamas vienas atstovas iš kiekvieno kaimo duoti valsčiui žinių apie gimusius ir mirusius gyventojus už praėjusius metus. Valsčiaus knygoje buvo daromi atitinkami atžymėjimai.

Žemės mokesčiai

Nuo žemės buvo mokami keturiopi mokesčiai. Pirmon eilėn paskirti buvo išperkantieji mokesčiai (vykupyja platejy), paskui ėjo valstybiniai mokesčiai (gosudarstvennyja platejy), visuomeninis mokeskis (mirskoj šor) mokykloms, valsčiui išlaikyti, ir pagaliau dvasiškijs išlaikymui (na soderžanije duchovenstva). Išperkantieji mokesčiai buvo didžiausi. Jie buvo didesni, negu visi kiti sudejęs krūvon. Po jų ėjo didumo atžvilgiu valsčiui ir mokyklai išlaikyti mokesčiai, trečioje vietoje, pagal didumą, ėjo valstybiniai mokesčiai ir pagaliau mažiausi buvo mokesčiai dvasiškijai išlaikyti — po 7 kapeikas nuo asmens per metus. Išskyrus visuomeninį mokeskį, kuris buvo įnešamas į valsčiaus kasą, visi kiti turėjo būti sumokami iždinėse (kaznačėistvose). Mokesčių dydžio neprisimenu, tik žinau, kad jų dydis keitėsi, pareinamai nuo mokesčių inspektoriaus paskirstymo. Tam reikalui jis prisiūsdavo į valsčių specialų mokesčiams paskirti lapą (okladnoi list), kiekvienam kaimui skyrium. Nesikeitė tik dydis mokesčio dvasiškijai išlaikyti. Valsčiui mokesčiai buvo mokami dukart per metus, o iždan — viena kartą, būtent rudenį.

Trys liūdno atminimo įstatymai

Kai caras Aleksandras II, panaikino baudžiąvą 1861 metais, tai yra nuėmė nuo valstiečių geležinius pančius, bet kartu uždėjo jiems jungą, kurį valstiečiai pajuto tada, kai jis jiems pritrinė kaklą. O pritrinė jis kaklą labai greit. Nors caras buvo garbinamas, kovo 19 diena buvo švenčiama, bet paliktas, graužiantis jungas kartino valstiečių gyvenimą kaskart labiau. Buvo tai trys taikomi valstiečiams įstatymai: 1) išperkantieji mokesčiai, 2) laiduojamas vienas už kitą (krugovaja poruka) ir 3) kūno bausmės.

Baudžiąvą panaikinus ir atskyrus valstiečių žemę nuo valstybinių ir privačių dvarų, rusų valdžia nustatė valstiečiams paskirtai žemę kainą. Ta kaina buvo įvairi, pagal žemės rūšį. Mokėjimas už tą žemę buvo išdėstytas neribotam laikui. Nei dvarai, nei geležinkelio kompanijos, kasyklos, savivaldybė ir dvasiškieji panašių mokesčių nemokėjo.

Laiduojimas (garantavimas) viens už kitą buvo priivalomas irgi tik vieniems valstiečiams. Pavyzdžiui, jei kuris nors valstietis apsisleidavo, nesumokėdavo nustatytų mokesčių, tai mokesčių inspektoriaus išdėstydamo nesumokėta sumą at visos seniūnijos ūkininkų. Išcietis nebuvo — sumokėdavo ir tokius mokesčius. Arba vėl, atsiranda kaime beprotis, kuris būdavo patalpinamas į beprotamį ir ten laikomas iki mirties, kartais labai ilgai, ir už tokių ligonių gydymą turėdavo sumokėti valstiečiai. Kitų tuomų neturtingi gyventojai tų mokesčių nemokėjo. Jie kreipdavosi į policiją, toji atcėdavo pas jį, apžiūrėdavo, nustatydavo, kad jis tokio ligonio negali išlaikyti ir tada valdžia savo lėšomis tokius gydė.

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Liudininkas vartoja narkotikus

22 metų amžiaus J. Torres, kuris yra Cook apskrityje kalėjime kaip M. Moretti gynėjų bylos liudininkas, pasirodo, gaudavo narkotikų išvirkštumus du kartus per dieną. Boyle asistentas Breen išreiškė nusistebėjimą, kaip tai galėję atsitikti.

Motina sako, jog jos sūnus negrįžo į namus po to, kai jis liudijo Moretti bylos teisme. Šiame teisme Torres teigė, kad kai kurie valstybės liudininkai turį santykių su narkotikais.

Nepilnamečiai plėšikai šaudo

Trys nepilnamečiai plėšikai, kurių seniausias buvo 17 metų, Naujųjų Metų dieną buvo atvykę į gazoliną stotį 741 E. 77th ir norėjo apipiešti vieną kilijentą King. Vienas plėšikų iššovė į King, sužeisdamas ranką. Jie ruošėsi po to bėgti, bet jų automobilis sustojo. Tada jie sužeistą žmogų liepė sėsti į savo automobilį ir stumti jį sustojusią mašiną. Vėliau policija tą karavoną aptiko, King nusisūtię į ligoninę, o jaunuosius plėšikus sulaukė.

Taip pat 3 jauni plėšikai, 17-21 metų amžiaus, antradienio vidurnaktį ties 42 ir Lake Park sulaikė Isaac Mathews, atėmė iš jo kelnes, batus ir piniginę su \$41, palikdami jį šaltų su vienomis kojineis ir apatiniais.

Kiek vėliau plėšikai buvo pagauti, ir nuskriaustasis atgavo savo daiktus.

Adamowski vietoj Boyle

Demokratų partijos atrenkamasis komitetas nėra linkęs siūlyti į valstybės gynėjų kandidatūrai ateinantiems rinkimams Boyle, dabartinio gynėjo. Atrodo, kad turi galimybių tokiu kandidatu pasidaryti B. S. Adamowski. Anksčiau šis irgi buvo mėginęs nepriklausomųjų sąraše siekti net JV senatoriaus vietos, bet rinkimus pralaimėjo. Vėliau Adamowski užsiėmė private praktika.

Bet kadangi Adamowski yra lenkų kilmės, manoma, kad jis sutiktų pasipriešinimo. Airiai Cook apskrityje demokratų partijoje laikosi nuomonės, kad nėra geras dalykas, jei lenkas eina čia politikoje prieš airį. Partijos komitetas turės netrukus šio kandidatūros klausimu pasisakyti.

151,000 penskityje gauna pensijas

Daugiau kaip 151,000 žmonių Cook apskrityje gauna senatvės pensijas. Jiems išmokama apie \$5,966,668 pagal socialinio draudimo (Social Security) programą.

Socialinė draudimo programa įvesta 1937 m. sausio 1 d. Iš pradžių pašalpos minimumas buvo \$10, dabar ta suma yra padvigubinta.

Po pasivažinėjimo automobiliu

13 metų mergaitė, kurios buvo pasigesta nuo pirmadienio, buvo rasta paliktame automobilyje ties Flournoy ir Laflin gatvėmis. Apžiūrėjimai ligoninėje parodė, kad ji buvo išniekinta.

Mergaitė pasipasažojo policijai, kad ji vykusi į vidurmiestį, sutikusi sunkvežimio vairuotoją, su kuriuo nuvažiavusi, pasikui su juo apsilankiusi smuklėje, o po to jau nieko neatsimėnanti. Šoferis ieškomas.

Garsinkitės "N-nose"

Bankų pajamos padidėjo

Chicago bankų turtas 1951 metais pasiekė rekordines aukštumas. Pz. Frist National Bank turėjo pelno \$13,362,733, tuo tarpu 1950 m. \$10,732,445. Bankų klyringai pereitais metais čia padidėjo 10%, ir siekė \$44,780,176,838.

1 iš 29 Illinojuje dirba ūkyje

1950 m. valstybės statistika rodo, kad Illinojaus valstybėje iš 29 asmenų vienas dirba žemės ūkyje. Pereitais metais bal. 1 d. valstybėje buvo 195,268 ūkiai, kuriuose dirbo 300,034 ūkininkai. Iš jų 49,865 buvo samdiniai.

Statistika taip pat rodo, kad žemės ūkio vertybių per metus buvo paduota už \$1,361,630,303. Tuo būdu kiekvienam Illinojaus darbininkui tenka tos vertės po \$4,538.

Banditiniai Naujųjų Metų linkėjimai

17 metų Turner Naujųjų Metų rytą grįžo namo ir sutiko 2 vyrų, kurie tarė: "Happy New Year". Jaunuolis buvo beatsukęs jų atsveikinti, kai banditiškasis linkėjo iššovė į jį ir sužeidė kairę koją. Banditai pabėgo. Nukentėjusis nugabentas į ligoninę.

Brangiai kainoja liudininkas

L. Monaco, kuris yra svarbiausias liudininkas prieš suspenduotąjį policininką, labai brangiai kainoja mokesčių mokėtojams. Jis su savo saugotojais išleidžia per dieną vidutiniškai \$177.

Monaco gyvena jau 90 dienų Conrad Hilton (Stevens) viešbuty. Jei jis būtų laikomas paprastųjų apskrityje kalėjimo liudininkų patalpose, jo išlaidos kainuotų 35-50 centų per dieną.

Iš pradžių Monaco tame viešbuty buvo pasiėmęs kambarį už \$16 parai. Per 10 dienų jis parfumams išleido \$23.19, bet skalbyklos išlaidų teturėjo \$1.32. Kirpyklai per tą 10 dienų jis išleido \$21.55.

Iš pradžių Monaco saugoti buvo paskirti 3 policininkai, dabar yra 8.

BALE VOVERAITĖ

"Mano švilpa". Sudavijos leidinys 1949 Augsburgėje 32 psl. Kaina 75c.

Eilėrašciais parašyta visa eilė įvairių nuotykių iš vaikų gyvenimo.

Bendrai mūsų vaikų literatūra labai mizera. Mano švilpa šiek—tiek užpildo spragą ir vaikų skaito su įdomumu.

Matyt "Mano švilpa" parašyta įgudusios poetės.

Dr. S. Bačkio kalba

Pareiškimas "Amerikos Balsui", kurį Dr. S. Bačkis, e. Lietuvos Atstovo p. Paryžiuje įkalbėjo į plokštelę 1951. 12. 20 d. ryšium su pavergtųjų kraštų įtektu memorandumu JTO Gener. Sekretoriaus Pavaduotojui p. B. Cohen tą dieną.

(Pastaba: pareiškimas buvo improvizuotas, tad duodamos mintys nėra visiškai tas pats tekstas, kaip buvo kalbėta. Tai tik atkurtos mintys).

Brangūs Broliai ir Sesės, čia kalba Dr. S. Bačkis, e. Lietuvos Atstovo p. Paryžiuje iš JTO būstinės Paryžiuje.

S. m. gruodžio 20 d. 11 val. JTO Generalinio Sekretoriaus padėjėjas p. B. Cohen priėmė septynių pavergtųjų kraštų — Lietuvos, Latvijos, Estijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Rumunijos ir Vengrijos atstovus, kurie jam įteikė bendrą memorandumą deportacijų reikalui ir priedu įjungė atskirus memorandumus, liečiančius deportacijas kiekviename krašte. JTO buvo paprašyta 1. laikyti deportacijų klausimą liečiančiu JTO, 2. prašyti Vyriausybės, vykdančias deportacijas liautis tai daryti ir 3. pareikšti nuomonę, kad deportacijos prieštarauja JTO Chartai ir Žmogaus Teisių Deklaracijai.

Ponas B. Cohen priėmė tai su dideliu dėmesiu ir simpatija. Jis tai įteikė JTO Generaliniam Sekretoriui, Pilnates Pirmininkui ir III Komisijos Pirmininkui.

Lietuvą atstovavo p. Lozoraitis ir Dr. S. Bačkis. Įteikto memorandumo tekstai buvo pateikti ir visų laisvųjų kraštų JTO narių delegacijų Pirmininkams.

Tą pačią progą noriu pažymėti, kad š. m. gruodžio 18 d. vienas VLIK-o delegatų įteikė JTO Pilnates Pirmininkui p. Padilla Nervo memorandumą, kuriuo primenama visi VLIK-o nuo 1946 m. ligi šiol įteikti J. T. memorandumai Lietuvos kančių reikalui, o dabar įteiktame ypatingai pabrėžiama sovietų nusi kaltimai prieš Genocido Konvenciją, kurios buvo iškilmingai Paryžiuje pasirašytos 1948 m. ir kurių Trečioji pasirašymo suka kaktis šiomis dienomis buvo čia Paryžiuje iškilmingai minėta. Tas memorandumas su priedais buvo įteiktas ir visų kitų JTO esančių delegacijų, laisvųjų kraštų, Pirmininkams.

Be to, VLIK-as, trokšdamas, kad tiek Lietuvos, tiek kitų kraštų reikalai būtų geriau ginami JTO Pilnates sesijos Paryžiuje metu, ėmėsi iniciatyvos paraginti visus lietuvius ir visų kitų pavergtųjų kraštų piliečius, kreiptis į visų laisvųjų kraštų delegatus JTO atskirais raštais su prašymu, kad jie pralaužtų tylą ir kalbėtų apie Lietuvos ir kitų kraštų kančias.

Tai pranešdamas noriu pridurti, kad Lietuvos reikalus JTO Pilnates sesijos metu gina p. S. Lozoraitis, ir VLIK-o—V. T. paprašyti asmens — Dr. S. Bačkis, p. E. Turauskas, Pulk. J. Lanskoronskis ir prof. J. Baltrušaitis.

Priduriu, kad JT I-joje Politinėje Komisijoje nuo vakar dienos eina labai aštri kova tarp JS Amerikos Valstybių ir Sovietų Sąjungos su satelitais delegacijų. Sovietai apskundė JS Amerikos Valstybes J. T.; kaltindami, kad savo liepos ir spalio mėn. įstatymais, vadinamais "Mutual Security Act" (Bendras saugumo įstatymas), JS Amerikos valstybės rengiančios agresiją prieš sovietus prieš jų užimtus kraštus.

Viso laisvojo pasaulio simpatijos, o ypač sovietų pavergtųjų tautų simpatijos yra JS Amerikos valstybių pusėje ir laukia iš pastarųjų dar drąsesnių žygių sovietų naikinamoms tautoms išvaduoti iš sovietinio jungo ir išgelbėti iš mirties.

Noriu paminėti dar, kad JTO sesijos metu išleista VLIK-o lėšomis — specialūs leidiniai "Bulletin Lithuanian", einas Paryžiuje ir knyga — "Les Peuples

Opprimés — La Tragedie des Etats Baltes".

Brangūs Broliai ir Sesės. Mes labai gerai žinome visas jūsų kančias. Žinome jūsų norus ir troškimus. Mes dirbame, kad pasaulis žinotų apie jūsų kančias, vargus, jūsų troškimus. Mes dirbame, kad pasaulis kalbėtų apie Jus. Mes dirbame, kad jūsų kančios palengvėtų ir greit baigtųsi. Mes ištersime ir turime vilties, kad visi lietuviai, kur jie bebūtų, visa pakels, išters ir vilties vedinį susilauks to, ko jie trokšta.

Kalėdų šv. ir Naujųjų Metų proga, iš JTO rūmų, mes visi išvardytieji siunčiame Jums lietuvišką, vyrišką sveikinimą — pakelkime visą, kas mums skiria, mūsų pusėje tiesa ir mūsų pusėje galutinis laimėjimas ir mes laimėsime.

CHICAGOS BALF apskritis atidarė savo ofisą 2807 West 55th St., Chicago 32, Ill. Telefonas: WAlbrook 5-5936. Visus raštus adresuojamus Chicago BALF Apskritis adresu. CHICAGOS BALF Aps. V-ba. Valdybai prašome siųsti viršmenutę

NORTH SIDE—BALF 4-to Skyriaus sandėlis prima drabužius, keanuotą maistą, muilą ir avalynę kasdien nuo 4-tos val. popiet iki 8-tos val. vakaro. Sandėlis — Seserų namas, 1641 Wabansia Ave.

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN

INSURED UP TO \$10,000

3% ON SAVINGS

2555 West 47th St. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083

B.R. PIETKIEWICZ PRES.

PRADĖK TAUPYTI PAS...

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4038 Archer Avenue Chicago, Ill.

Telefonas: LAFayette 3-6719

KIEKVIENA SĄSKAITA APDRAUSTA IKI \$10,000.00

MOKAME 3% DIVIDENTŲ

AUGUST SALDUKAS, Sekretorius

Atidarykite taupymo sąskaitą pas mus iki SAUSIO 10 dienos. Mokėsime dividendus nuo SAUSIO 1.

Vertingos dovanos bus duodamos tiems, kurie atidarys naują sąskaitą iki sausio 10 dienos.

Per 37 metus nepraleidome nė vienos dividendų dienos, o indėliai išmokami pagal pareikalavimą.

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00 F. S. & L. I. C. Washington, D. S.

BRIGHTON SAVINGS & LOAN ASSN.

4071 Archer Ave. Tel. LAFayette 3-8248

į vakarus nuo California Avenue CHARLES ZEKAS, Sekretorius

VALANDOS: pirmadi., antradi., penktadi., ir šeštadieniai nuo 9 a.m. iki 4:30 p.m.; trečiadi. nuo 9 iki 12, o ketvirtadieniai nuo 9 a.m. iki 8 p.m.

NAUJOS KNYGOS.

Naujųjų redakcijoje gautos šios knygos paminėti:

1. M. Vaitkus: Čirikšas siautė. Novelė. Vagos leidinys JAV-se 1951 m. 87 psl. Kainos nėra pažymėta.

Tai Zvirblio Čirikso pergyvenimai Kaune 1940 m. birželio 15 ir vėliau Sovietų armijai okupavus Lietuvą. Parašyta lengva suprantama kalba ir skaitoma lengvai.

SKAITYKITE TIK GERIAUSIAS KNYGAS!

Knygų Leidykla TERRA praneša, jog jau išėjo iš spaudos geriausios 1951 metų knyga: **BALIO SRUOGOS KAZIMIERAS SAPIEGA.** Knyga turi 276 psl. Viršelį piešė Albinas Bielskis. Tiržas 700 egz. Kaina \$2.50. Kas nori pradžiuginti savo artimuosius, tas švenčių proga juos apdovanoja šia knyga. Rašykite: T E R R A, 748 W. 33rd St., Chicago 16, Ill. ir knyga bus kuo skubusiai išsiųsta. Platintojams duodama 30%.

Svarbus Pranešimas TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN BENDROVĖS

Pinigai padėti taupymo sąskaitose iki sausio 15, neš

3%

dividendą nuo sausio 1, 1952

YOUR SAVINGS HAS BEEN OUR BUSINESS SINCE 1922

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court CICCERO

Tel. TOWNHALL 3-8131-32

Turtas virš \$4,500,000

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS

PECIALI SAIDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MASINOS, BALDAI, MAT. RACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI

Didžiausias Pasirinkimas MAZIAUSIOS KAINOS

Lengviausi Išmokėjimai Baldai Padaromi Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.

3224 SO. HALSTED ST. Tel. Victory 2-4226

4183 ARCHER AVE. Tel. LAFayette 3-3171 CHICAGO, ILL.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court CICCERO

Tel. TOWNHALL 3-8131-32

Turtas virš \$4,500,000

PROGRESS FURNITURE CO.

3224 SO. HALSTED ST. Tel. Victory 2-4226

4183 ARCHER AVE. Tel. LAFayette 3-3171 CHICAGO, ILL.

Dr. Kazimieras MICHEL

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinius, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.

Jei jūsų akys asaroja ar niežti, negalite sėdėti ir skaityti, akys bijo aštrios šviesos, neįžiūrite skaityti, užteikt pasitarti pas Dr. Michel — nieko nekainuos.

Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YARDS 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras patarnavimas. Kalbu lietuviškai

DR. G. SERNER

LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patirtimas

Tel. YARDS 7-1329

Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET

Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiadieniai tik susitarus. Šeštadieniai nuo 10 iki 3 v. popiet.

Dr. R. P. Lutkus

LIETUVIŲ REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS

Akių Egzaminavimas Akinii Pritaikymas ir Lensų Pataisymas

7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas: WAlbrook 5-4353

Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien. Trečiadienį ir šeštadienį tik susitarus.

NUO UŽSISENEJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekkite LEGULO Ointment. Jo gydomosios ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taigi nuo skaudžių nudegimų. Jos taigi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taigi pašalina persėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplėšimą tarp pirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskibusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų.

LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wisc., arba atsiųskite money orderį.

LEGULO, Department J, 4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

Baikite savo kančias

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ejo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, augalų ir yra retos ir brangios.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17— (\$1.00) — GARSIOJI Skilvio Arbata teikia greitus rezultatus skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.

STANIS Analgesic S A L V E— (\$1.00) — duoda STEBBTINUS rezultatus.

STANIS IMPROVED FOOT SOAP, 1/2 sv. gabalas—60c. A 3-in-one Foot Health Treatment padėti jautrioms, deginantioms, pavargusioms, sutinusioms ar skaudančioms kojoms. Suminkština ir sunaikina nuospaudas ir padų sukietėjimus.

Z. G. Stanis Company

2822 ARCHER AVENUE Chicago 8, Illinois Dept. N.

CONRAD Photo Studio

(Lietuvų fotografas) Specialybė vestuvės.

\$15.00

vertės dovana jaunavėdžiams, atnesus šį garsinimą.

414 W. 63 ST. Telefonai: ENG. 4-5840 ENG. 4-5883

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S. 5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniai nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro

LIETUVISKOS VAKARUSKOS

Tel. HEMLOCK 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST. Chicago 29, Illinois

PRANESAME mūsų taupytojams ir draugams, kad per 1951 metus CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION daug užaugo visose biznio šakose.—Bendras turtas paaugo virš \$2,150,000 (dviejų milijonų ir 150,000 dolerių). Dabar mūsų turtas yra \$7,909,294.00. — Per tą laiką 1475 asmenys pradėjo naujas taupymo sąskaitas. — Bendrovės pilnas uždarbis per paskutinius 12 mėnesių buvo \$348,591.12. — Išmokėjome dividendais mūsų taupytojams \$187,089.59. — Padarėme naujų paskolų per paskutinius 12 mėnesių sumoje \$3,158,673.00 ir baigėme metus padėdami į rezervus \$68,020.54.—Tai gal būt, kad CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, proporcionaliai didumui Bendrovės, yra viena iš smarkiausiai augančių taupymo ir skolinimo finansinių įstaigų visoje Chicagoje.

Mes kviečiame ir Tamstą pasidėti savo taupomus pinigus šioj turtingoj finansinėj įstaigoje. Kiekvieno taupomi indėliai yra pilnai apdrausti iki \$10,000.00 by an agency of the United States Government. Mes visada išmokame aukštą dividendą ant visų taupymo skyrių. Pas mus visiems pinigai buvo ir yra išmokami ant pareikalavimo. Pas mus Tamsta galite taupyti ir per laiškus. Dėl informacijų pašaukite GROvehill 6-7575. — Prisidėkite prie mūsų Christmas Savings Club dabar ir taupykite ateinančioms Kalėdoms.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION per suvirš 27 metus saugiai ir pelningai suteikia lietuviams patarnavimą: taupyme, skolinime ir kituose finansiniuose reikaluose.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION Valdyba ir Direktorai taria širdingą ačiū visiems mūsų taupytojams ir skolinimo nariams už paramą ir kooperaciją bėgyje 1951 metų. Prašome ir toliau mus remti ir linkime visiems linksmų ir pelningų 1952 metų.

FINIGAI PADĖTI IKI 15 DIENOS SAUSIO (JANUARY) GAUS DIVIDENDĄ UZ PILNĄ MENESĮ.

Chicago Savings and Loan Association

6234 SOUTH WESTERN AVENUE JOHN PAKEL, Pres. PHONE: GROVEHILL 6-7575

PORKY PIG BANK

labai puikūs kalėdoriai ir kitokios dovanos laike sausio mėnesio.

NAUJIENOS SIŪLO PIRKTI ŠIAS KNYGAS:

VII. KALBA

- 2. Damijonaitis, J. Lietuvių kalbos gramatika. Kaunas, 1922 m. 125 puslapių \$1.50
- 5. Lalis, Antanas. Lietuviškos ir angliškos kalbos žodynas. I ir II dalis. 439 ir 817 psl. \$14.00
- 6. J. Laukis. Lithuanian Self-Instruction. Chicago, 1920 m. 74 puslapių 25c.
- 7. J. Murka. Vaikų darbymečių, I dalis. Kaunas, 1923 m. 189 puslapių \$2.00
- 8. J. Murka. Vaikų darbymečių, II dalis. Kaunas, 1922 m. 310 puslapių \$1.75
- 9. J. Murka, III dalis \$2.00
- 10. J. Murka. Lietuvių kalbos vadovėlis. Kaunas, 1921 m. 291 puslapis \$2.00
- 11. Dr. D. Pilka. Lietuvių kalbos gramatika. So. Boston, 1939 m. 141 puslapis \$1.00
- 14. W. Paul. Anglų kalbos vadovas. Leidžiamas sąsiuviniais. Vieno sąsiuvinio kaina \$60c.

VIII. VAIKŲ LITERATŪRA

- 1. K. Evald vertė J. Zd. "Keturi Draugai", "Piktažolės", "Alyvų Krūmas". Dirvos leidinys, Marijampolė 1921 Psl. 54 \$0.50
- 3a. Pr. Mašiotas. Šiltieji ir šaltieji kraštai. Spauda Otto Mauderodė Tilžėje. 0.50
- 4. Pr. Mašiotas. Kaip žmogus žemėje įsigalėjo. Lengvi mokslo pasakojimai. "Švyturio" b-vės leidinys. Vilnius 1919. 0.50
- 5. Julius Kaupas. Daktaras Krištukas Pragare. Povilo Abelkio Lietuviškų knygų leidykla. Iliustravo A. Vaičiūnas. 1.50
- 12. M. Šalčius. "Lakstingala", "Pas Kristaus Mergaitę" iš Andersono. "Kultūros" b-vės leidinys, šiauliai, 1922 m. Psl. 28 \$1.00
- 13. Robert Louis Stevenson, vertė L. Juras, Nakvynė — Chicago, "Lietuvos" spauda ir kaštu 1911 m. \$0.50
- 15. Simukas ir Magdūtė. Tikras atsitikimas, Chicago, "Lietuvos" spauda, 1913 m. 28 psl. \$0.50
- 16. Balė Voveraitė. Mano švilpa, eilėraščių vaikams. Iliustracijos dail. P. Osmolskio. Suduvas leidinys. \$0.75

IX. LITERATŪRA Proza

- 1a. Aišbė. "Kas Teisybė—tai ne melas". Vilnius, "Aušros" išleista 1905 m. Psl. 63 \$1.00
- 2. Leonid Andrejev. Septynetas pakartųjų. Kaunas, 1922 m. 56 puslapių \$1.00
- 3. E. de Amicis. Motinos beieškant. Vertė A. Voldemaras. Kaunas. 75c.
- 3a. J. B-nou. Įvairūs apsakymėliai. "Aušros" išleistas \$1.00
- 4. Dr. J. Basanavičius. Lietuviškos pasakos, I dalis. Chicago. 280 puslapių \$3.00
- 5. Raulas Kemeckis. Pasakos. Kaunas, 1921 m. 32 psl. \$1.50
- 6. Ed. Bellamy. Pažvelgus atgal. Brooklyn, 1910. \$1.50
- 7. St. Buračevska. Lietuviškos girios. Kaunas, 1920 m. \$1.50
- 8. Tereziya Jadygva. Sulaukė. Kaunas, 1907 m. 132 psl. 75c.
- 9. Verevolod Garšin. Karės laukuose. Chicago. 81 psl. 50c.
- 10. Teofilis Gotjė. Bramizmo stebuklai. Kaunas, 1922 m. 77 puslapių 50c.
- 12. M. Konopnicka. Pagal įstatymus. Chicago, 1910 m. 158 puslapių \$1.00
- 13. V. G. Korolenko. Mėkaro sapnas. Chicago, 1912 m. 75c.
- 14. Robinsonas Kruzius. Chicago, 1903 m. \$1.00
- 15. Algirdas Margeris. Šliuptyniai. 1950 \$3.00
- 16. Algirdas Margeris. Širdies rūmai. 1951 m. 449 psl. \$4.00
- 17. A. Niemojevskis. Revoliucijos žmonės. Chicago, 1908 \$50c.
- 18. G. P. Krišal. Vilnius. 1905 m. 59 psl. 50c.
- 19. Henrikas Sienkevičius. Jūros švyturio sargas. Vilnius. 25c.
- 20. L. Tolstoj. Pragaro atgijimas. Chicago, 1908 m. 22 psl. \$3.00
- 21. Vaidelutė. Gyvenimo atžaidai. Kaunas, 1922 m. 164 psl. \$3.00
- 22. Vydūnas. Tautos gyvata. Tilžė, 1920 m. \$1.00
- 24. " Likimo kilmė. Tilžė, 1908 m. 100 psl. \$1.00
- 25. " Zmonijos kelias. Tilžė, 1914 m. 52 psl. \$1.00
- 27. " Visumos sąranga. Tilžė, 1921 m. 30 psl. \$1.00
- 28. Vydūnas. Sigutė Rūta. Tilžėje 1914 m. Proza \$1.00
- 29. Vydūnas. "Jūrų Varpai" — 3 veiksmų misterija. Rūta. Tilžėje 1908 m. \$3.00
- 30. Vydūnas. "Tėviškė", Rūta Tilžėje 1908 m. \$1.00
- 31. Vydūnas. "Vergai ir Dikiai"—4 veiksmų tragedija. Rūta Tilžėje 1919 m. 126 psl. \$3.00
- 32. Vydūnas. "Mūsų Laimėjimas"—misterija 3 veiksm. Rūta Tilžėje 1913 m. 48 psl. \$1.50
- 34. Vydūnas. "Jonuks"—dviveiksmė Joninių komedija. Rūta Tilžėje 1920 m. 64 psl. \$2.00
- 35. Vydūnas. "Zmonijos Kelias" antras leidimas. Rūta Tilžėje 1914 m. 52 psl. \$1.00
- 36. Vydūnas. "Slėpiningoji Žmogaus Didybė", antras leidimas. Rūta Tilžėje 1921 m. 62 psl. \$1.50
- 37. Vydūnas. "Mirtis ir Kas Toliau". Rūta, Tilžėje 1920 m. 47 psl. \$0.50
- 38. Vydūnas. Žvaigždžių Takai. Rūta, Tilžėje 1920 m. \$1.00
- 39. Vydūnas. "Ragana". Rūta Tilžėje \$1.00
- 39a. Vydūnas. "Piktoji Gudrybė"—1-no veiksm. komedija. Rūta Tilžėje \$1.00
- 40. Vydūnas. Amžina Ugnis. Dramatiška trilogija lėš piešinys. Vienybės Lietuviškų laida, Brooklyn 309 psl. \$2.00
- 41. Metraštinė "Literatūra" 1950 m. 300 psl. \$2.00
- 42. P. Tulpė. Kalnų dvasia. Freiburgas. 1946 m. \$1.50
- 43. Chr. V. Schmidt. Vertė Dr. K. Jokantas. Šimtas apsakymėlių. "Švyturio" leidinys. Kaunas 1922 m. 136 psl. \$1.25
- 44. Emile Zola, "Darbas" \$1.00
- 45. Gyvenimo vaizdėliai \$0.50
- 46. Kunigas Juozas Tumas-Vaižgantas. "Lietuvos žodis". Kvailių sąrašas, apie asylius. 64 psl. \$1.00
- 47. Simukas ir Magdūtė, Chicago, "Lietuvos" spauda. 1913 m. 28 psl. \$0.50
- 49. H. Sienkevičius. "Dykumose" II dalis. Vertė M. Peč-kauskaitė. Vilnius. 1921 m. 187 psl. \$1.50
- 51. Raistas. Apie Chicago Stock-Yardų gventojus. \$1.00
- 52. P. Tulpė. Tiltas Sargas. Povilo Abelkio leidykla \$1.50
- 53. Jurgis Savickis. Raudoni Batukai. Novelės. "Gabijs". 134 psl. \$1.50
- 54. G. A. Buerger. Barono Miunhauseno nuotykių. "Gabijs". 115 psl. \$1.25
- 55. Pasaka apie Kantriją Aleną vertė A. Olszewskis, "Lietuvos" spauda. 66 psl. 50c.
- 56. Arthur Koestler. Nulis ir begalybė. Romanas. Teatrinis vaidinimas su gaidomis. 105 psl. \$1.00
- 57. Nelė Mazolaitė-Kruminienė. Apversta Valtis. Sudavijos leidinys 80c.
- 58. Zvirbliai. Vinco Kudirkos perdirbinys iš lenkiškai parašytos A. Dygansinskio apsakos. Kaunas, 1922 m. švietimo Ministerijos leidinys. 50c.
- 59. Zemaite. Gera galva. Vilnius, J. Zavadskio sp. 1910. 50c.
- 60. Julius Kaupas. Daktaras Krištukas pragare. Povilo Abelkio Lietuviškų knygų leidykla. 189 psl. \$1.50
- 61. P. Merime Lokis, Lietuvių legenda. Vertė L. Juras. "Naujujė" spauda. 1915 m. 50c.

Norintieji išgity čia paminėtas knygas yra prašomi atsiųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois, o knygos jiems bus tuojau išsiųtos. Anksčiau spausdintų knygų kaina yra kelias centais aukštesnė, kad nereikėtų skrymų žymėti persiuntimo išlaidų. Knygų atsargos labai mažos, vargu žymės galėsimės aptarnauti. Kas anksčiau atsiųs užsakymą, tam pirma bus išsiųstos knygos.

NAUJIENŲ Administracija.

A. K—AS

ANT ŠUŠVĖS KRANTŲ

(Jaunystės prisiminimai)

1. Kai jaunas esi, tai ir į idomius dalykus neatkreipi dėmesio. Kai sensti, jaunystės vaizdai gyvais atminty atsistoja. Čia skaitytojams noriu papasakoti keletą savo jaunų dienų nuotaikingų atsitikimų. Gal bus idomu, gal bus juokinga.

1895 metais aš apleidau Lietuvą. Išvykau į Pietų Rusiją darbo ieškoti. Patekau į Ukrainos Eka-terinoslavo guberniją. Čia radau darbą Volynėje. Dirbau Zaporozje Kaminskio Dneproostroisko dirbtuvėse. Tos dirbtuvės priklausė Rusijos metalurgijos akcinė bendrovei. Darbininkų buvo labai daug, tarp jų žymi dalis lenkų ir keletas lietuvių šeimynų. Lietu- viai ir tas dirbtuves pradėjo vė- liau važiuoti, ilgainiui jų čia ats- rado labai daug. Iš jų prisimenu pačius vyriausius Jasiukevičių ir Gužauską. Abudu buvo nuo Pane- vėžio. Dirbtuvėse man įsikurti bu- vo nesunku, nes mokejau lenkiš- kai kalbėti, tai su darbininkais susikalbėjau, o be to, kalbėjau taip pat ir rusiškai. Visi vyresnie- ji darbininkai, meistrai buvo len- kai, o minėti du lietuviai buvo tarp visų tu meistrų vyriausi. Ma- no darbas buvo sunkus ir karštas. Kurį laiką padirbęs, nuėjau pas viršininką Gužauską, pasisakiau, kad esu lietuvis, vos 16 metų su- laukęs, kad man kaip tokiam pas- kirstas darbas yra per sunkus. Gužauskas tuoj pasivietė iš kito skyriaus meistrą ir įsakė jam duoti man lengvesnį darbą. Ga- vau sau tinkamą darbą. Dirbau mechaniniame skyrių prie maš- nos padėjėju. Čia man buvo gera progą pramokti amato. Įstočiau į vakarinius kursus. Mokiaus brai- žybos ir kitų dalykų, kurie būtinai kiekvienam mechanikui. Braižba man sekėsi. Kai pramokau, tai ir vėl kreipiausi į viršininką prašy- damas mane paskirti mechaniku. Jis išsitikinęs, kad aš moku brai- žyti, pašaukė meistrą jam įsakė, kad leistų man praktikuotis me- chaniku. Kadangi prie mašinu ju būvau dirbęs, tai man čia sekėsi.

Per dvejus metus su puse aš jau igijau mechaniko vardą. O vaka- riniių kursų vis nenustojau lan- kęs. Aš buvau ne iš tų jaunuolių, kurie vakarus praleisdavo tuščio- mis ir užvydi tiems, kurie žen- gia pirmyn.

Tada jau mane traukė politinis gyvenimas. Darbininkų tarpe pla- čiai slaptai veikė socialistai revo- lucionieriai, bet jie man nepati- kams noriu papasakoti keletą sa- vo jaunų dienų nuotaikingų atsitikimų. Gal bus idomu, gal bus juokinga. Tada jau mane traukė politinis gyvenimas. Darbininkų tarpe pla- čiai slaptai veikė socialistai revo- lucionieriai, bet jie man nepati- kams noriu papasakoti keletą sa- vo jaunų dienų nuotaikingų atsitikimų. Gal bus idomu, gal bus juokinga. Tada jau mane traukė politinis gyvenimas. Darbininkų tarpe pla- čiai slaptai veikė socialistai revo- lucionieriai, bet jie man nepati- kams noriu papasakoti keletą sa- vo jaunų dienų nuotaikingų atsitikimų. Gal bus idomu, gal bus juokinga.

2. Teko susirūpinti, kaip būtų ga- lima išsukti nuo tarnavimo ca- rui. Nebuvo jokio noro stoti į ka- riuomenę, bet nebuvo beveik jo- kios galimybių iš jos išsukti.

3. Tą vakarą buvau labai pavargęs. Vakariene suvalgęs atsigu- liau ir gerai miegojau. Rytą atsik- lėjęs, susitvarkęs ir vėl pradėjau svarstyti kas daryti: pasilikti čia ar tuoj važiuoti. Priėjau išvada, kad į bažnyčią neisiu, bet nu- sprendžiau aplankyti tas vietas, kur aš gimiau, kur vaikystės die- nos lėkščiau, kur mano palikka bakūzė samanota, kur tos lankos — ganyklos, kur karves ganiau. Pasilikau.

4. Tada paklausiu raštininką, kas man dabar tenka daryti. O raš- tininkas patarė visa slaptai lai- kyti. Teks, sako, parašyti karu viršininkui (voinsky načalnik) motinos vardu prašymą, kad ji esanti našlė ir todėl prašanti sa- vo sūnų atleisti nuo kariuomenės prievolės, nes jis ją išlaiko. Kar- tu teks ir man pačiam parašyti prašymą, kad mane neimtų į ka- riuomenę. Aš pasidariau dar at- varesnis ir paklausiau jį, ar daug visa tai atsieis. Netepsi, nevažuoi- si. Jis užsiprašė 150 rublių. Tai buvo daug. Jei būčiau žinojęs, jog metrikų knygos nėra atžymėtos, kad mano motina antrunkat ište- kėjusi, man visai nebūtų reikėję ne- tėti čia važiuoti. Aš būčiau visa reikala tinkamai sutvarkęs, te- nykštės policijos padedamas. Raš- tininkui pasiūliau šimtą rublių. Jis noriai sutiko. Aš čia pat jam įteikiau šimtinę. Raštininkas man išdavė raščiuką, kad jei aš būsiu paimtas kariuomenėn, tai jis pa- sižada tą šimtą rublių grąžinti. Jis man patarė tuoj grįžti į Rusiją, čia žmonių tarpe nesirodyti, nes išsikalbėjęs galiu kam nors apie

Ar Pradedate Naujus Metus Teisingai?
Vienintelis būdas padaryti šiuos metus geresniais, tai atidėti didesnę dalį savo uždarbio pas mus ir taupyti saskaita. Gausite gerus dividendus. Indėliai apsaugoti Federal Savings and Loan Insurance Corporation iki \$10,000. O jeigu pasidėsi prieš sausio 10 dieną, tai dividendus gausi nuo sausio 1-mos dienos.

LIETUVISKA ISTAIGA

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois
Telefonas: HAYmarket 1-2028

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vak. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vak. Trečiadieniais uždaryta. Šeštad., nuo 9 val. ryto iki 3 val. p. p.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Vlginio 7-7747

Valandos: Pirmad., antr., penktad. nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtad. nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Šešt., nuo 9 ryto iki 12 vidurdienio. Trečiad. neatsidaro.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

Savininkas parduoda 6 kambarių medinę rezidenciją. Insu- liuota, apdengta su brick siding. Nepaprastai dideli kambariai. Čerpių maudyne ir "showers" Su grindim pastogė, didelis beis- montas; furnasų šildoma, 2 karų garažas. Vakare bloko nuo susisie- kimo; arti mokyklų ir bažnyčių. 6730 So. Claremont Ave. Kaina \$14,000. PProspect 6-1688.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

Reikalingas
BUČERIS

GERAS ATLYGINIMAS

Rašykite Box No. 3329
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Ill.

arba šaukite Canal 6-8500

BERWYN GERIAUSIAS 2 fla- tu mūrinis, arti 26 ir Ridgeland. 4-4 kambarių, pečių šildo- mas, 60 pėdų lotas, automatiš- kas vandens šildytuvas. Taksai tikrai \$120. \$15,900. No. 403, SVOBODA, 4704 Cermak Rd., Olympic 2-6710.

RENTING IN GENERAL
(Nuomos)

Išnuomojamas apšildomas kam- barys pavleniam vyrui, su vir- tutes privilegijomis. 3356 So. Halsted St.

Išnuomojamas 4 kambarių bu- tas. 1709 W. 46th Street. Frontier 6-5886.

HELP — MALE-FEMALE
Darbininkų - Darbininkų Reikia

VEDUSI pora arba du vyrui. Virtuvėje darbas. Valgis, kam- barys, skalbimas. Privatus bu- tas porai. DP pagedaujami. Tu- ri mokėti anglų kalbos. Nuola- tinis darbas. Winfield Hospital, CAIumet 5-5817.

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkų

REIKIA moters nuoš darbu mažoj šeimoj, teks truputį vir- ti, gventi kartų, savas kambarys. TTriangle 4-2117.

REIKALINGA moteris dirbti gerose namose. Mylinči vai- kus. Nuostavas kambarys. Geras mokeskis. Šaukit sekmadienį Rogers Park 4-7134.

TYPISTĖS — BENDRAM
RAŠTININKŲ DARBU

Turi būti patyrusi 5 dienų savaitę
Arti vidurmesčio
Alga \$50—\$55.
Taylor 9-2424.

FURNITURE - FIXTURE
Reikia Rakandų

MODERNIZUOKIT
Savo Virtuve

arba bathroom su steel wall tile kambarys 4x7, 4 pėdų aukščio \$59.00. Sudėsimė—kreditas.
HEmlock 4-3200

AUTOMOBILES - TRUCKS
Autai ir Sunkežymėliai

A & C
MOTOR SALES

816-20 W. 35th Street

Visuomet geras pasirinkima

VARTOTŲ KARŲ

1936 iki 1951 metų
\$25.00 ir aukščiau

MES PERKAME GERUS
VARTOTUS KARUS

Bridgeporto draugiškiausio dyleriai.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

TELEVIZIJOS IR RADIO
TAISYMAS - PARDAVIMAS

Tel.: DANube 6-6887.

DAINA TELEVISION CO.

3120 So. Halsted St.

Mes taisome visokias
SIUVAMAS MAŠINAS

Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame mašinas. Duokite mums perdirbti koją minamas mašinas ir elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Tu- rime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.

SINGER SEWING
MACHINE COMPANY

4222½ Archer Avenue
Tel.: Cliffsidė 4-6847

VAŽIUOJAME I FLORIDA
APLANKYKIT
MIDWAY CABINS

R. 2, Box 727
TAMPA 5, FLORIDA
Phone 343479
Props. Mm. and Ann Popell.

C. L. D. D.

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 W. 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliom. uždaryt.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone RRepublic 7-7868

Dr. Z. Danilevičius
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Atidarė ofisą
10748 So. Michigan Ave.
Tel. Waterfall 8-3660

Prima nuo 1-4 ir nuo 7-9 v. v. išskiriant šeštadienį ir sekmad. Šeštad. pagal susitarimą.
Rezid.: 10838 S. Wabash Ave.
Tel. Commodore 4-1187

Dr. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 v. vak
šeštadienial nuo 2 iki 4 po pietu
Trečiadieniais pagal susitarimą

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

11750 So. Parnell Avenue
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel. Fullman 5-8277

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS

4645 SO. ASHLAND AVE.
arti 47th Street
Telefonas YArds 7-2246

Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal susitarimą

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 9 ir 6—8; ser., sub. ir ned. tik sutarim.
Ofiso Telefonas YArds 7-4787
Namų Tel. PProspect 6-1939
Jei neatsilieps viršutiniai telefo- nai, šaukite Midway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2951 West 63rd Street
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir penktad. pagal susitarimą.
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. Hilltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON

6757 So. Western Avenue
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5344
Rezidencija HEmlock 4-2324

Dr. Jonas Valaitis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

DR. G. J. BYLALIS
Vidas, nervų, vaikų gydytojas

4038 So. ARCHER AVE.
prie California Ave
Rez.: 4437 So. Rockwell Street
Val.: antr. 2-4, 6-9 p.m., šešt. 1-6 p.m., pirm., ketv. ir penkt. 6-8 p.m., o treč. 3:30-5 p.m., pagal susitarimą.

Ofiso tel.: YArds 7-1166
Rez. tel. DANube 6-1126

DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

756 W. 35th Street
Kampus Halsted ir 35-tes gatvės
Valandos: 1-4 p. p. 6-8:30 val. kasdien, trečiad. uždaryta
šeštad. nuo 1 iki 4 val. po pietų.
Rez.: 3247 S. EMERALD AVE

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)

2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. šeštad. nuo 2-4 Trečiad. ir sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PProspect 6-3838
Rezid. Tel.: RRepublic 7-9199

Emerg. Tel. Kėdzie 3-2868

Dr. Emily V. Krukus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAfayette 6-3210
Val.: pirm., antr., ketv. 12-2:30
6—9 vak., penkt. ir šešt. 12—2:30
6234 ARCHER ROAD
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580

Val.: pirm., antr. ir ketv. 3—5 v. vak., treč., penkt. ir šeštadienį 3—8 val. vakaro

Ofiso ir buto telefonai: OL 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1336 So. 49th COURT, CICERO
Valandos: 10-12 kasdien; 6:30-9 antradienį ir ketvirtadi.; 10-2 ir 4-6 šeštadienį. Kitu laiku susitar.

Butas: 1635 S. 48th Ct., Cicero.

Telef.: ofiso Grovehill 6-5399
rezid. Cliffsidė 4-7082

DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2423 WEST 63rd STREET
(kampus 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 val. popiet kasdien. Treč. ir šeštad. nuo 2-4.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonai: Grovehill 6-1321
Jei neatsiliepa: VI 6-3900.

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON

2408 WEST 63rd STREET
Tel. HEmlock 4-5524
Hours by appointment only

DR. A. P. STULGA
DANTISTAS

2723 West 71st Street
Priėmimo laikas pagal susitarimą.
Telefonas Grovehill 6-6785

Dr. V. P. Tumasonis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVE.
Rezid. telefonai: PProspect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. šešt. tik 2-4
Keturi valandu trečiad. ir sekm

DR. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4740 SO. ASHLAND AVE.
(2-as aukštas)
Ofiso telefonai: YArds 7-0554
Jei neatsiliepa šaukite:
Res. Tel. Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 popiet, nuo 7 iki 8:30 vak.
Sekmadienį nuo 10 val. iki 12

BUY U.S. SECURITY BONDS NOW!